Індекс 74393

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Мабуть, наш тато збирається святкувати Новий рік у гаражі.

Мал. Т. ЮНАКА

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

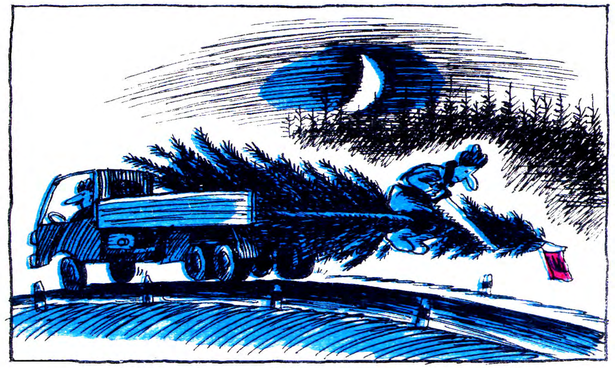

Без слів.

Мал. А. ВОРДУНІСА

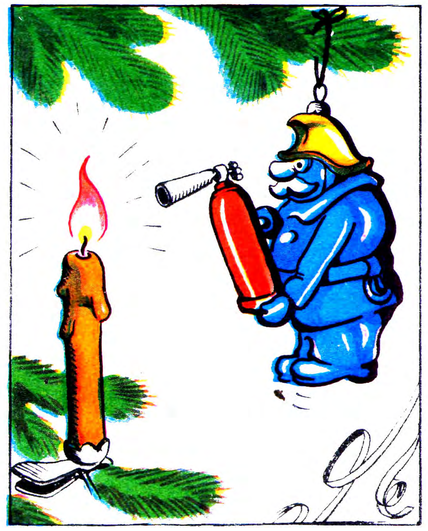

Без слів.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

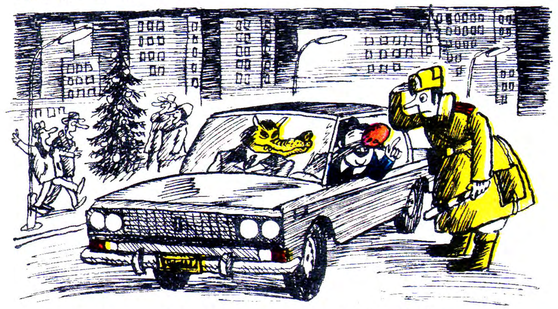

— Не прикидайтеся міліціонером, ми самі в масках.

Мал. М. КРУТИКОВА (м. Свердловськ)

— Де ви таку маску дістали?

Мал. Т. ЮНАКА

ISSN 0132—4462

Виходить з січня 1927 р.

№ 24 (1090)

Ціна номера 20 коп.

ГРУДЕНЬ 1980

Київ

ПЕРЕЦЬ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

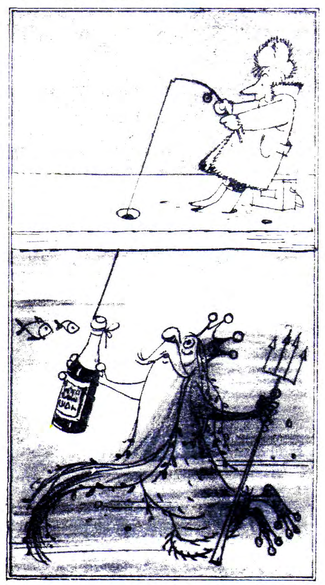

Без слів.

Мал. Т. ЮНАКА

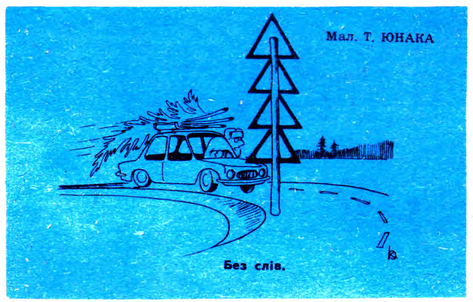

Без слів.

Мал. М. КРУТИКОВА (м. Свердловськ)

Мал. Т. ЮНАКА

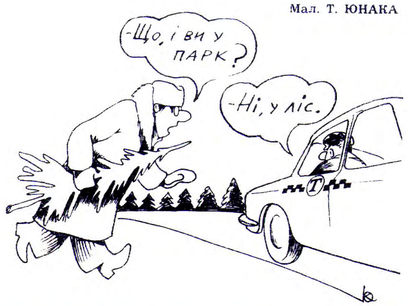

Мал. В. ГЛИВЕНКА

Естафета.

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

— Відтоді, як він закінчив курси підвищення кваліфікації Дідів Морозів, його не впізнати.

Новорічне слово Перця,

МОВЛЕНЕ ХОЧ ІЗ ЖАРТОМ, АЛЕ — НЕ ЖАРТОМА

Ми засіли, як ведеться,
за столи
І кому вже що до серця, —
налили.

А хвилини — так
старяються,
біжать:
Новоріччя наближається
межа!..

Б'ють куранти! —
відзначають
ту межу!..
Тож, піднявши келих (чаю!),
я кажу:

Новий рік ось, мій читачу,
настає!
За здоров'я п'ю цю чашу!
За твоє!

Щоб нікому з нас до хати
новий рік
Ніякої тарапати
не волік!..

Мій читацький чесний люде
трудовий!
Хай для тебе гарним буде
рік новий!

Ним — нова ж бо
одкривається
глава:
П'ятирічка починається
нова.

І від нас залежить тільки
те усе,
Що вона для нас і скільки
принесе.

Бо у чому є потреба
повсякдень,
Нам само, як манна з неба,
не впаде.

П'ю ж за те, щоб
не впускати
в новий рік
Бракоробів, торбохватів
та базік.

І од серця, зрозуміло,
випить рад,
Щоб у тебе кожне діло
йшло на лад.

Щоб трудом себе ти
славив
і свій край;
бився з ницим і лукавим.
Тож — дерзай!

Як сказав — не без
моралі —
раз поет:
Натискай на всі педалі!
І — вперед!..

От за це, за дружбу нашу
і любов
Піднімаю повну чашу!
Будь здоров!..

А що п'ю я чай за тебе, —
вибачай...
Врешті, вірити не треба,
що то — чай.

Слово Перця записав
Д. МОЛЯКЕВИЧ.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Щоб шукалося і знаходилося!

ОДНА вельмишановна газета протягом усього цього року, про який ми вже маємо право говорити в минулому часі, проводила на своїх сторінках дискусію: що таке творчість? У тому плані, чи мають на неї право лише представники так званих творчих професій, чи й для інших смертних, не членів творчих спілок, є на неї право? Листів було опубліковано чимало. Одні автори таких листів (і їх більшість) стояли на тому, що в будь-якій професії, спеціальності, ремеслі завжди знайдеться місце для творчості. Інші, занадто вже поміркованi, сходились приблизно на такому:

— Хай вже там композитори творять, письменники, художники, архітектори, винахідники різні, а решта... Тут, братця, твори та оглядайся, а що, як водій автобуса в порядку «творчого пошуку» пожене машину на червоне світло? Захоче побачити в творчому пориві, що з цього вийде? Ні-і, є на світі чимало професій, де вся творчість зводиться до сумлінного виконання всіх параграфів, правил та інструкцій!

Як на мене, то рацію мають і ті, й інші.

Тут — як до самого слова «творчість» підійти. Як у корінь його заглянути. Бачите, слово «творчість» стоїть дуже близенько від слова «натворив».

«Натворив» у такому ось плані: приходить мама з магазину і до свого Жені чи Вови:

— Ой, синочку ріднесенький, що ж це ти натворив?

Женя чи Вова були в творчому пошуку і вирішили перевірити, що вийде, коли: а) зачинити кота в холодильнику, б) на маминому модному капелюшку намалювати акварельною фарбою зеленого орла, в) спробувати склеїти щойно розбиту тарілку сумішшю з гірчиці, соди і манної каші, г) напустити повну ванну (щоб через вінця лилося) води і висипати туди банку розчинної кави... Ну, і так далі аж до літери «я».

Натворити можна багато чого.

Але одна справа, коли натворили непідвладні ніякій юрисдикції Вова чи Женя, і зовсім інша, коли натворили щось подібне дорослі дяді.

І прикро, що Вова чи Женя обов'язково матимуть пляцка по певних місцях, а дорослі дяді, як правило, відбудуться легким переляком. У них обов'язково знайдуться захисники, які скажуть:

— Розумієте, Володимир Іванович (чи Євген Іванович) хотів щось там створити, але об'єктивні причини так склалися, так склалися, ну... не на його користь склалися, що він не створив, а... як би це делікатніше висловитись, натворив. Є думка збитки списати!

Іншими словами, віднести на рахунок держави.

Отож давайте будемо економно поводитись із словом «творчість». Давайте не будемо його щохвилинно вихоплювати з піхов, щоб воно не заіржавіло.

Я знаю нетворчих «творчих» і творчих «нетворчих».

Я знаю письменника, котрий третій рік шукає тему, п'ятий рік сюжет, а в перервах між цими заняттями шукає якусь особливу кулькову ручку. Таку, щоб писала не дуже тонко і не дуже товсто, але в цілому — гостро. От знайде він таку ручку, і сюжет, і тема додадуться — тут і почне творити!

Я знаю композитора, котрий нічого путящого не міг створити, бо в будинку, де він жив, занадто товсті стіни — резонанс не той, рояль фальшивить. Міськрада пішла назустріч, квартиру поміняли.... І... в новому будинку занадто тонкі стіни, знову резонанс не той, знову рояль фальшивить. Спробуй, створи щось путнє в таких умовах!

Я знаю художника, в майстерні якого весь час «не туди» виходять вікна. Не твориться... Була майстерня — з вікнами на північ. Занадто темно. Була — з вікнами на південь. Занадто ясно. Була — з вікнами на схід, була й з вікнами на захід... І все вікнами «не туди». А споруджувати будівлі з вікнами на північний південь чи на західний схід у нас іще не навчилися.

Але я пишаюся знайомством із жінкою-токарем, котра тридцять п'ять років пропрацювала на одному з київських заводів і зараз там працює, і на пенсію йти не поспішає, бо кожного дня йде на роботу, як на свято.

От її я і маю за людину творчу!

І ще я глибоко поважаю нашу двірничку, людину, як на декого, професії аж ніяк не творчої. Але зате в якому порядку, в якій чистоті вона утримує наш двір! Мітла в її руках аж бринить, аж грає, як смичок в руках скрипаля-віртуоза.

А мій знайомий водій-далекорейсовик? Його послухати, так кожен рейс, навіть у наймарудніші осінні дні — це радісна подорож, а кожна, навіть знайома до кожного стовпчика, дорога — чарівна поема.

От вам — творчі люди!

Про творчість уже була розмова. Але є ще така річ, як — «творчий пошук». Я навмисне беру ці слова в лапки, бо творчий пошук — то одне, а «творчий пошук» — то зовсім інше.

Уявіть собі картинку: в годину «пік» на проїжджій частині Хрещатика людина шукає каблучку з діамантом у сто каратів. Фантастика? Скажете, що тут-таки до цього шукача підійде міліціонер і поштиво, підтримуючи під ліктики, передасть його до рук санітарів з певного лікувального закладу.

Це — в побуті. А на виробництві, в науці ще деінде такий от «творчий пошук» зовсім навіть не фантастика. Більше того! Він фінансується! В народі про таких діячів кажуть: «Шукає вчорашнього дня». Словоблуди ж, які з допомогою великих слів натягують шкурку на рідкий кисіль, кажуть про таких «шукачів»:

— Він весь у творчому пошуку!

Якось мені один представник народного контролю розповів таку історію:

— Вони мені: «Шукаємо резервів!», я їм: «Вони у вас під носом!», Дивуються. А я їм раджу: «Ви на курилці почепіть оголошення такого змісту: «Зачинено на переоблік. Провадиться облік щільності тютюнового диму на кубічний метр повітря». Або хоча б напишіть на курилці, як ото на автобусах часом пишуть: «З ремонту. Навантаження — 50 процентів». Щоб один перекурював, а інший у цей час діло робив. Щоб як без перекурів ніяк обійтися не можете, то перекурюйте бодай через одного. Образились, Мовляв, вони діло роблять, а я з жартами лізу.

Між тим, товариш з народного контролю зовсім не жартував: поки йшли «пошуки» якихось таємничих «резервів», найдорожча річ — робочий час спливав собі, «сифонився» у кватирку на бузкових крилах сигаретного диму.

На іншого подивишся і не одразу второпаєш: чого він на роботу прийшов — працювати чи перекурювати?

«Кадровий», досвідчений перекурщик ще й огризнеться:

— Можна подумати, що ми на перекурі анекдоти розповідаємо! Між іншим, коли ви хочете знати, так ми на перекурі проблеми економії обговорювали.

— Економії робочого часу?

— Не тільки! Взагалі! В цілому! Глобально!

О, економія — хитра штука!

Між іншим, ніхто ніколи не закидав літакобудівникам за те, що вони не економлять на літакових крилах. Не роблять їх з метою економії трохи вужчими і трохи тоншими. Та й інші приклади можна навести, коли економія може призвести до зовсім протилежних наслідків.

Насамперед мається на увазі економія декого на сумлінному ставленні до своїх обов'язків.

А час, безперечно, треба економити, як і пальне, як і електроенергію, щоб посеред білого дня ілюмінація не влаштовувалася, щоб верстати вхолосту не крутилися, як і воду, щоб усі крани не дзюркотіли без потреби, на металі, щоб не летів без пам'яті в стружку, як і безліч інших потрібних речей, сировини, матеріалів.

Давайте ж з нового року, в новій п'ятирічці будемо насамперед дуже економними, навіть скупими в словах і дуже щедрими в ділах.

Хай творчо язиками працюють Діди Морози під новорічними ялинками і конферансьє на святкових естрадах, звеселяючи дітвору і дорослих. Такий у них творчий профіль. Решті ж рекомендується в основному працювати головою і руками. Тоді шукатиметься і знаходитиметься, тоді по-справжньому творитиметься. А «натворити» — для пустотливої дітвори полишимо.

Микола БІЛКУН.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

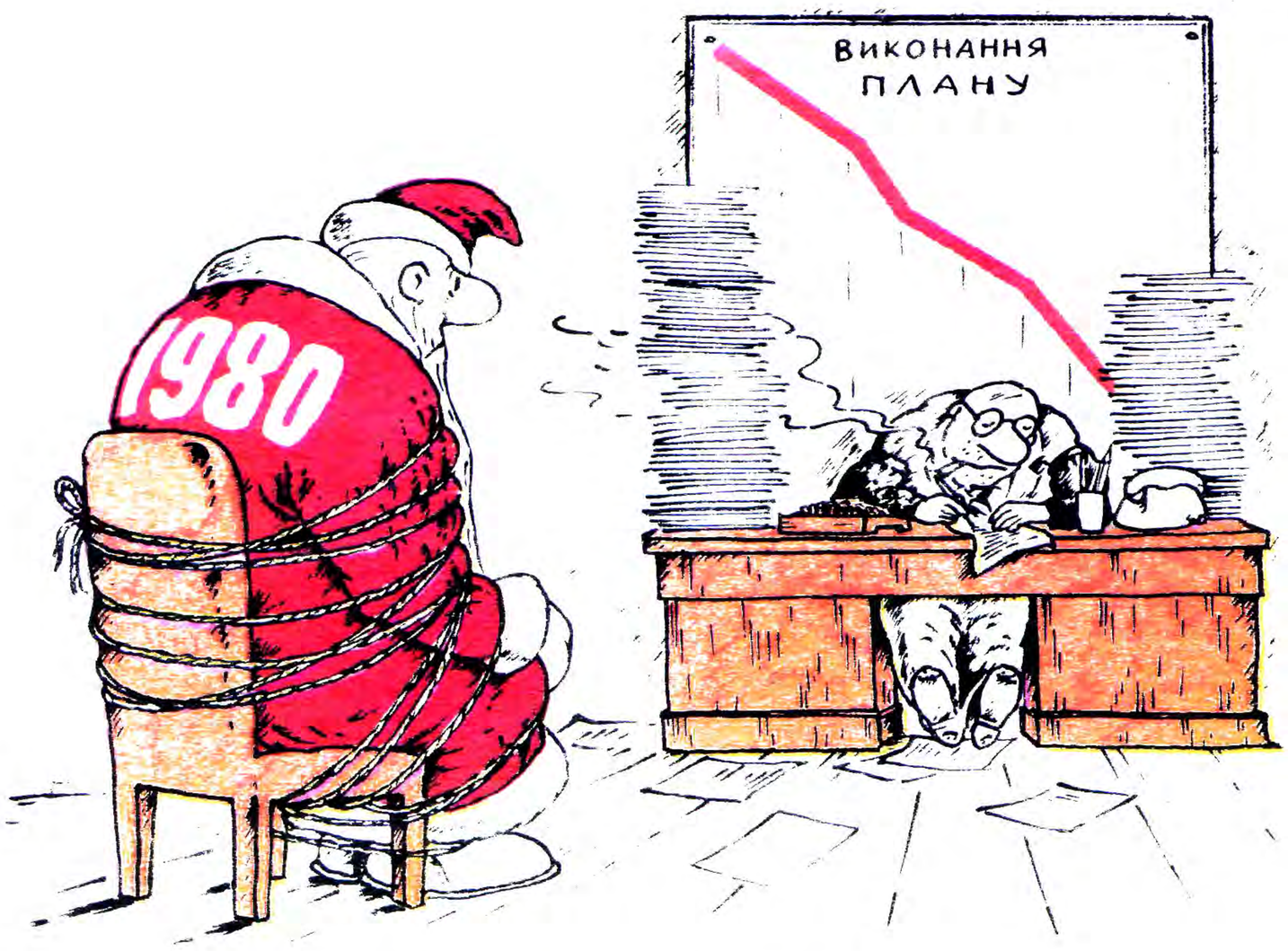

— Нічого, нічого, посидь! Бач, плану ще не виконали...

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Та мені ж значно легше сплатити штраф, ніж вчасно розвантажити вагони.

Друже Перче!

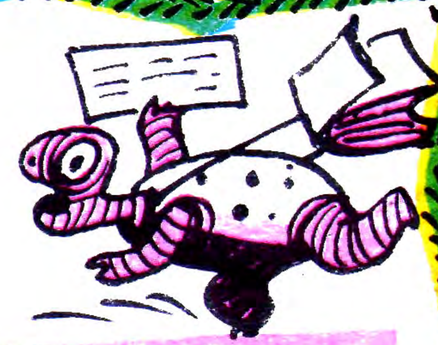

Чи спускали тебе з гірки! Не снігової, а з отої, що буває на залізниці!..

Мушу тобі признатися — не вельми приємне відчуття. Я вже не перший рік працюю провідником товарних вагонів і добре знаю, що то за штука.

Супроводжував я , приміром, вагон № 2523214 до станції Харків. 29 серпня прибули ми в Полтаву — і тут мене разом з вагоном спустили з гірки... Спустили, незважаючи на застережні надписи «Обережно — скло, провідник!», якими було обписано всі боки вагона, а також на відповідні застереження в супровідних документах. Скінчилося це тим, що 139 скляних банок з огірками розбилось, а я порізав об скло руки і ноги.

2 вересня я мав нагоду спостерігати, як таку ж маніпуляцію проробили з вагоном № 2658594 на станції Балашівка. У цьому вагоні, до речі, теж були банки з огірками. Розсолу через розбиті двері натекло багатенько...

Вочевидь, Перче, серед залізничників є ще люди, які не зовсім вийшли з дитячого віку і спускають вагони, як санчата зі снігових гірок. Але здається мені, що відповідати за завданий державі збиток вони повинні цілком по-дорослому. Приміром, так, як відповідає вантажовідправник або вантажоодержувач за завданий збиток залізниці: у п'ятикратному розмірі.

М. АЛЕКСІЙЧУК, провідник вагонів.

м. Луцьк.

Якби тебе запитали, у якому куточку земної кулі найчастіше всього люди святкують, ми з упевненістю називаємо тобі нашу адресу — с. Якимівці Лановецького району Тернопільської області. Справа в тому, що свят у нас дійсно дуже багато. І активно допомагає нам у творенні знаменних дат місцева пошта. Вона так занедбала свою роботу, що надходження будь-якої кореспонденції до адресата викликає в сім'ї останнього справжнісіньке свято.

От і цей Новий рік мої односельці святкуватимуть двічі. Перший раз, як і всі люди, тобто — 1 січня, а другий — коли з пошти десь у лютому-березні нарешті надійдуть від рідних та близьких святкові новорічні вітання.

Д. КАРАНКОВСЬКИЙ.

Тернопільська область.

Недарма кажуть, що ложка дьогтю бочку меду псує. Позаторік у нашому селі Радянському відкрили чудову школу. Будівельники — пересувна механізована колона № 142 — забула лише про «дрібницю»: довести до пуття очисні споруди. Довелося намертво забивати цвяхами двері усіх санвузлів, а на подвір'ї обладнувати тимчасові туалети. Керівники ПМК, щоправда, запевняли, що це не надовго, проте їхнє «недовго» тягнеться й досі.

Ми розуміємо, Перче, що порушуємо далеко не ліричну тему. Але уяви собі зиму, мороз, колючий вітер і напівроздягнену дітлашню, котра вибігла на перерву. Чим це може закінчитися, пояснювати не треба. От цікаво, чи змогли б керівники ПМК-142 спокійно працювати, знаючи, що через ось таку «дрібницю» здоров'я їхніх дітей під загрозою!

НАЗАРЕНКО, БАНИШЕВСЬКА, БЕЛЕЙ, ФЕЙВЕР та інші.

Білозерський район Херсонської області.

Є в нас, доярок радгоспу «Боровський», заповітна мрія: побачити на фермі когось із районного керівництва. І не просто побачити, а й розповісти про безгосподарність, яка тут панує. І не просто розповісти, а й дочекатися дійової допомоги. Бо нині, Перче, руки в нас опускаються. На фермі неймовірний бруд, антисанітарія, коровам вимені помити нічим. Приміщення до зими ніхто не готує. Хіба в таких умовах багато надоїш!

Може, тепер, коли ми про свою заповітну мрію тобі розповіли, вона скоріше здійсниться!

ДОЯРКИ.

Шевченківський район Харківської області.

ПАПЕРОВА БАТАЛІЯ

Дуже кортить мені розповісти про те,що сталося в гарному й затишному місті Ковелі, котрий за останні десятиріччя майже повністю обновився. Тим більше, що до оновлення міста мають безпосереднє відношення діючі особи нашої розповіді. Зокрема, й Степан Костянтинович Оліщук, муляр будівельного управління «Ковельпромбуд». Не день, не два, а мало не чверть сторіччя пропрацював у цьому управлінні Степан Костянтинович. Зводив разом із товаришами і житлові, і соціально-культурні, і адміністративні будинки. Причому, як стверджують керівники управління, робив це дуже сумлінно. І за те його, як у нас заведено, систематично й неодноразово відзначали подяками, грошовими преміями, цінними подарунками, грамотами. І на Дошку пошани заносили. І знаком «Переможець соціалістичного змагання» нагородили. І звання «Ударник комуністичної праці» та «Ветеран-будівельник» присвоїли. Бо людина працею своєю заслужила.

До того Оліщук вніс кілька раціоналізаторських пропозицій, що теж свого часу було відповідно оцінено. Одержав також посвідчення інструктора передових методів праці.

Так жив і працював Степан Костянтинович до 1973 року. Тоді спіткала його хвороба. Пішов до лікарів. Ті оглянули його, вислухали, зібрали необхідну кількість аналізів, встановили діагноз, прописали потрібні ліки і ще вказали: «Працювати мулярем тепер протипоказано, нехай підшукають вам легшу роботу». І дали відповідну довідку. Показав Оліщук довідку керівникам управління, ті почухали потилиці: «Доведеться щось підшукувати, а поки працюй там, де працював». Відтак ще кілька разів показував довідку, нагадував про обіцянку. Начальник управління П. Р. Кащенюк не те, щоб забув про неї. У 1978 році він навіть видав кілька наказів: «Тов. Оліщука перевести на легшу працю...», «Тов. Оліщука перевести тимчасово, на два місяці, майстром навчальної дільниці...» А муляр четвертого розряду С. К. Оліщук тим часом і далі працював у бригаді мулярем четвертого розряду.

Так, знаєте, буває. Коли господар каже гостеві: «Зараз, друже, сядемо обідати, ось тільки-но докажу тобі цю цікаву історію», — і починає розповідати казки Шахерезади, від першої до тисяча першої ночі.

І ось у грудні 1978 року медична комісія чергового разу оглянула С. К. Оліщука, виявила наявність цілої купи поважних хвороб, якої вистачило б на кількох людей, і встановила інвалідність третьої групи. Протипоказана важка фізична праця, роботи в нічний час і на холоді. Працювати мулярем уже категорично заборонили.

Прочитали керівники управління висновки ЛТЕК і урочисто промовили:

— Дорогий ти наш і заслужений Степане Костянтиновичу! З великою радістю пішли б тобі назустріч. Але тих посад, котрі тобі рекомендує ЛТЕК, у нас, на жаль, нема. Можемо запропонувати інші.

Від інших Оліщук відмовився: з різних причин не підходили.

— Але ж в управлінні є вакансія майстра учбового пункту, я міг би...

— Ні, освіта в тебе, дорогенький, замала...

— Але ж є чималий досвід! І є ж посвідчення інструктора передових методів праці...

Коли ж, за скаргою робітника, до управління прийшов інструктор міськкому партії і теж порадив призначити на вільну посаду Оліщука, то керівники, мов ті завзяті пожежники, яким треба негайно гасити вогонь, швидко заповнили вакансію іншою людиною. Щоб уникнути зайвих дискусій...

Ось тоді, власне, й започаткувалася паперова баталія. С. Оліщук регулярно приходить на роботу, але ніде не працює. Притому скаржиться у різні інстанції. Керівники акуратно пишуть відповіді. Роздратування проти колись хорошого робітника зростає. Головний інженер комбінату «Волиньпромбуд» дає письмову вказівку призначити Оліщука інструктором. П. Р. Кащенюк вказівки не виконує. Натомість, за всіма правилами масованої оборони, запасається різними папірцями, котрі можуть виправдати перед новими комісіями його позицію.

Кінчається тим, що, після численних скарг, С. К. Оліщуку змушені виплатити середню зарплату за вимушений прогул. За півроку.

Але піврічна боротьба здоров'я не поліпшила. У червні 1979 року ЛТЕК встановлює Оліщуку другу групу інвалідності. І визнає непрацездатним. Адміністрація реагує блискавично: тут же звільняє С. К. Оліщука з роботи.

Формально мовби усе й правильно. Як переважно бувало і раніше. Одне слово, за всіма правилами паперової баталії.

Петро Романович Кащенюк так і сказав мені:

— Ми все робили правильно. Єдину лише помилку припустили, коли заплатили йому за вимушений прогул. У нас же на все є рішення, акти, довідки...

Так, є і акти, і рішення. Та принагідно зауважу: навіть побіжне ознайомлення з тими документами показує, що не всі вони аж так стопроцентно законні. А втім, з цього приводу точніше могли б висловитися спеціалісти-юристи.

Ми ж тут хотіли наголосити переважно на тому, що в С. К. Оліщука залишилося почуття глибокої образи на керівників управління, де він сумлінно працював усе своє трудове життя. Замість з почестями випроводити, коли вже так сталося, на заслужений відпочинок, якнайшвидше позбулися робітника, коли став «невигідним» — з погляду на його численні скарги. І ще на очах у всіх його колег затіяли з ним нікчемну паперову баталію.

А вона ж неабияк виснажує. Обидві сторони, до речі.

Бо не вкладається в основні засади нашого життя. Бо не дуже, як нам здається, це людяно і вже зовсім нерозумно.

О. КРУКОВЕЦЬ,
спец. кор. Перця.

Волинська область.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

— Знову під Новий рік посварились.

НОВОРІЧНЕ КОНФЕТТІ

● *Новорічне правило будівельників: якщо у грудні об'єкт не здається, його заморожують до весни.*

● *І важкі люди бувають легкими на підйом келихів.*

● *Навіть годинники не витримують іспиту часом.*

● *«І чому всюди виступає молода Снігуронька? Адже у мене досвіду набагато більше!» — обурилась Снігова баба.*

● *У новорічний вечір офіціант обслуговував клієнтів за великим рахунком.*

Олег СЕЇН.

Мал. В. КАЗАНЕВСЬКОГО

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

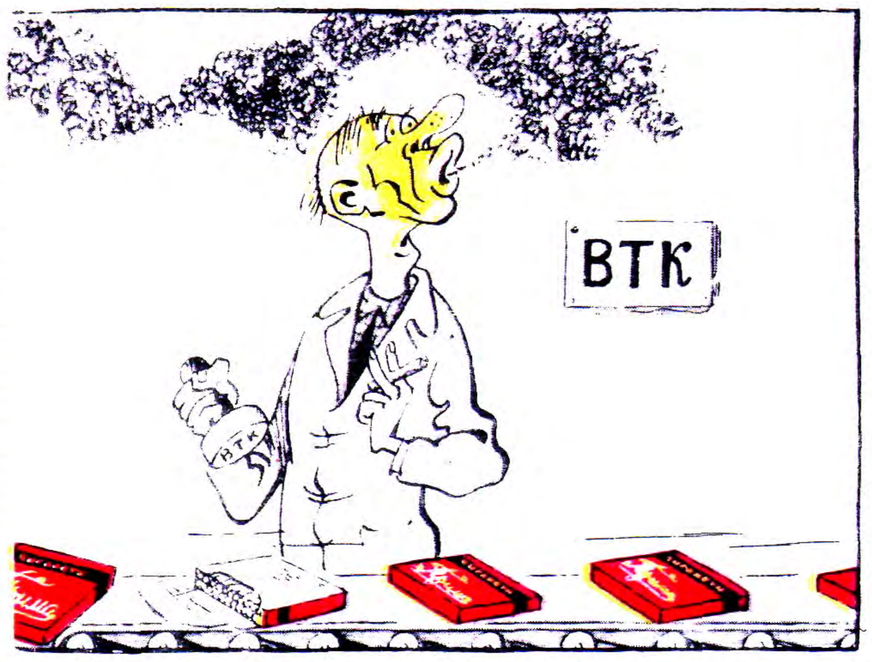

Без слів.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

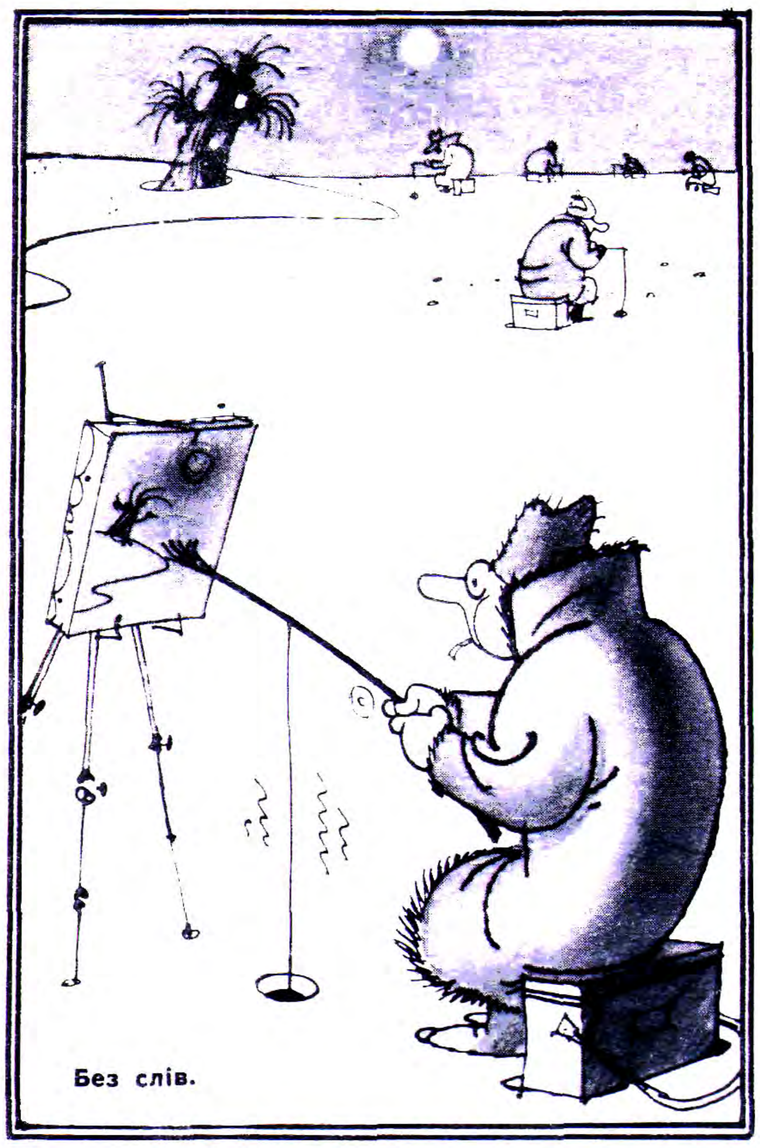

Без слів.

Мал. В. ШИРЯЄВА

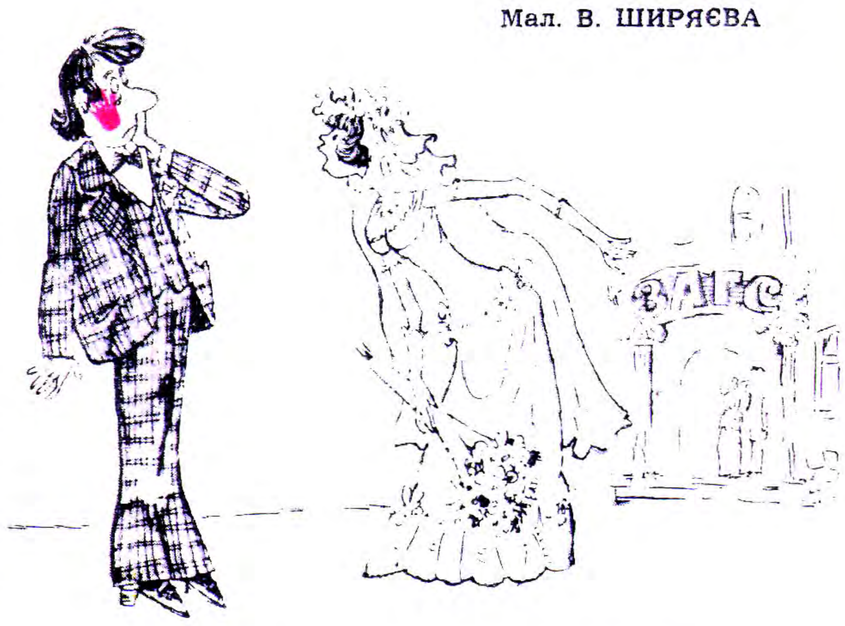

— Чому ти назвав мене Ніночкою?!

Мал. Є. МИЛУТКИ

Мал. О. АЛЬОШИЧЕВА

Без слів.

«Чи згоден ти, шановний Перче, що немає нічого ліпшого, як у передноворічний вечір добряче попаритися в бані?» — так починає свій лист, адресований моєму довідковому бюро, житель райцентру Кринички Дніпропетровської області Ю. О. Минько.

Згоден, згоден, дорогий товаришу Минько! Це ж справжнісінька насолода — провести годинку-другу в затишній, обкладеній кахлею бані, посидіти на верхній поличці у парній, де в гарячому тумані не видно власної руки, а потім, коли вже несила терпіти пекучого повітря, кинутися під холодний душ і відчути себе так, наче — вибачте за банальне порівняння — знову на світ народився. Але тут, мабуть, краще і не скажеш.

Ну, а вже по тому, сидячи в тісному колі друзів і піднімаючи новорічний келих, неодмінно згадаєш добрим словом благодійників-комунальників та інших відповідальних за наш побут і настрій товаришів і з вдячністю побажаєш їм легкої пари. Отож, шановний Ю. О. Минько, ще раз кажу: цілком згоден із вами, добра баня — таки велике діло. Партеся на здо...

Але — стоп! Тут же ще одне запитання: «А що робити нам — тисячам жителів Криничок, які позбавлені такої можливості? Баня в райцентрі не працює вже два роки, але директор комбінату побутового обслуговування т. Литовченко та голова селищної Ради т. Чорненко, незважаючи на постійні скарги трудящих, і зухом не ведуть».

М-так... Це вже складніше запитання. Тим паче, що ось іще аналогічні листи: від доярок колгоспу ім. Б. Хмельницького Васильківського району Київської області, де ще на початку минулого року спорудили тваринницький комплекс, а при ньому й баню не забули вимурувати, тільки водопровідних труб до неї чомусь не проклали; і від жителів села Черевки Миргородського району Полтавської області, де у бані й труби в порядку, і все інше причандалля на місці, а вона все одно не діє...

Ну, що тут можна відповісти? Хіба що порадити вдатися до випробуваного дідівського методу — влаштувати купання у ночвах. Але, з іншого боку, в ночвах не попаришся.

Доведеться, либонь, товариші, направити дніпропетровським, київським і полтавським керівникам, причетним до побуту, запит мого довідкового бюро: чи не час уже влаштувати добру баню й намилити шию тим, хто так безвідповідально створює банну проблему, якої у принципі взагалі не повинно бути?!

Мал. В. ГОНЧАРОВА

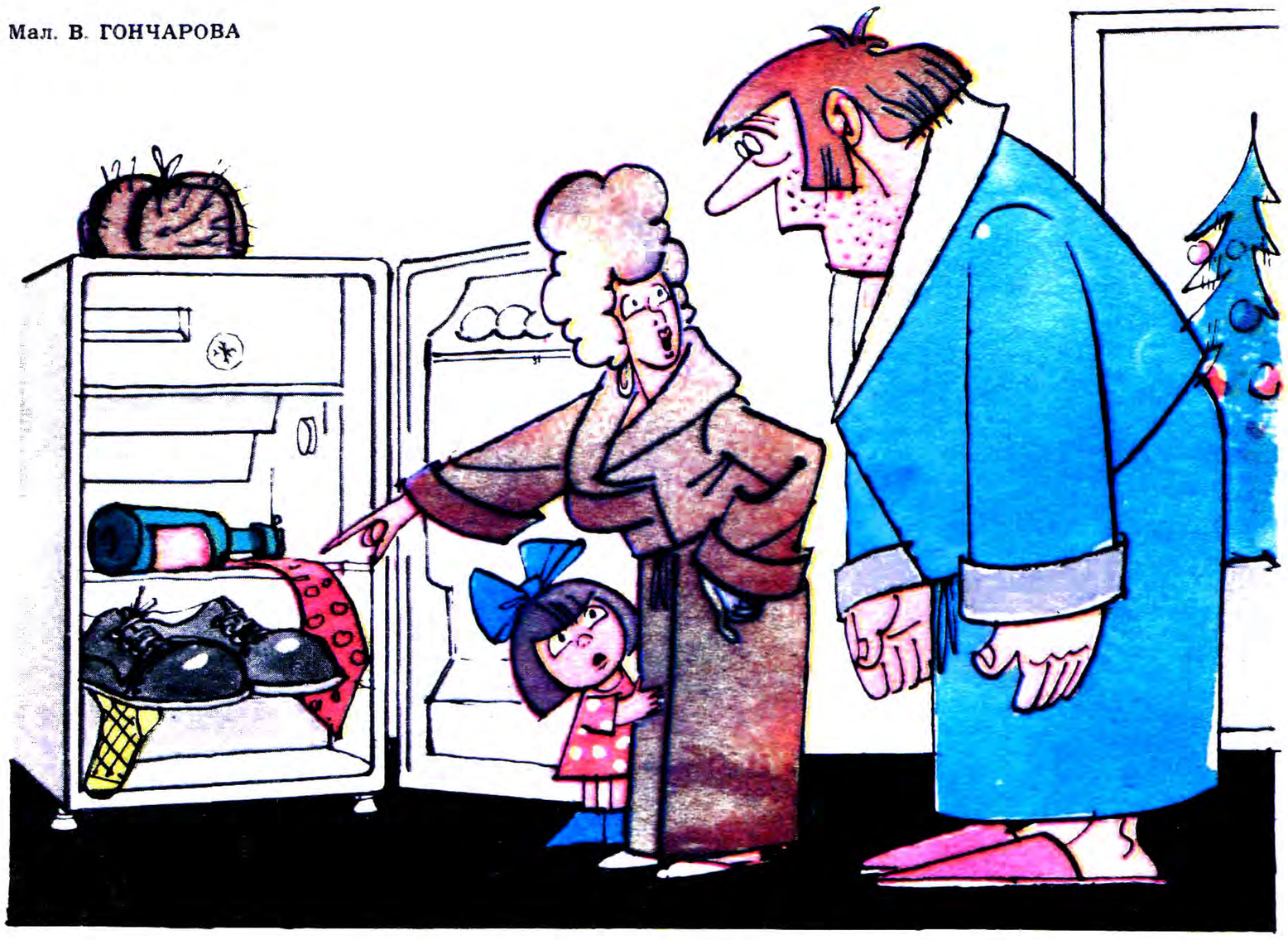

— Ну і «тепленький» ти був учора!..

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Директор Мукачівського ресторану «Латориця» Киян Г. А. і головний інженер Закарпатського управління побутового обслуговування населення Гладков В. К. не знали один одного, але були дуже схожі між собою. Обидва полюбляли гроші, обидва любили хабарі брати і обидва вимагали ці хабарі з підлеглих.

За отаке грошолюбство і Киян і Гладков одержали по заслугах. Розповідаючи про це у фейлетоні «Вірус теж поодинокий» (№ 14 журналу), Перець запитував: як же таке могло статися! Як ці «діячі» могли систематично, протягом тривалого часу тягнути з підлеглих гроші! Невже цього не помічали ні їхні керівники, ні громадські організації!

Секретар Закарпатського обкому Компартії України тов. Долгоп'ятов повідомив редакцію, що виступ Перця визнано справедливим. Наведені у фейлетоні факти стали предметом обговорення на розширених нарадах і зборах партійних організацій управлінь побутового обслуговування, громадського харчування та ресторану «Латориця». За недоліки в роботі начальника обласного управління побутового обслуговування Козоріза А. Д. з посади звільнено, інших винних осіб притягнуто до дисциплінарної відповідальності.

Невдячність воістину безмежна. В цьому зайвий раз переконуєшся, ознайомившись детально із діяльністю В. І. Карпенка, директора Запорізького філіалу інституту підвищення кваліфікації керівних працівників і спеціалістів підприємств електротехнічної промисловості.

Почнемо з такого факту. Позаторік, коли Володимир Іванович лише, так би мовити, розправляв плечі на новій посаді, план по залученню до навчання з відривом від виробництва і без нього ледь вимучили наполовину. А вже минулого року філіал хизувався перед вищою інстанцією не просто стопроцентним виконанням, а й підвищив кваліфікацію кільком десяткам слухачів понад норму. Такий стрибок уперед і вгору пояснюється не тільки підвищеним потягом керівних кадрів галузі до найостанніших технологічних новинок і секретів управління виробництвом, а, переважно, особистим творчим підходом директора філіалу до процесу навчання.

Насамперед — він зробив його дуже доступним. Скажімо, приїхала у відрядження до Запоріжжя харківчанка Р. С. Левіна, поткнулася в один готель, другий — місць нема. А філіал має свій гуртожиток, двері якого завжди гостинно відчинені для тих, хто тягнеться до знань. Переночувала в ньому Левіна три доби, і сама того не відаючи, стала слухачкою групи № 19 і ще довго після свого повернення до Харкова акуратно відвідувала лекції, готувала конспекти і навіть складала екзамени.

В. І. Руденку з Ровно пощастило ще більше: він одержав доступ у групу № 16, лише один раз переночувавши в гуртожитку. Подібним способом, також цього не підозрюючи, розширили свій керівний кругозір п'ятдесят працівників запорізького інституту «ДІПРОелектро», 125 чоловік із одного всесоюзного науково-дослідного інституту. Власне, «не підозрюючи» — це не зовсім точно сказано. Коли всі лекції були прочитані, програма засвоєна, екзамени складені, філіал, як це і личить солідній установі, видав усім без винятку своїм слухачам відповідні посвідчення за підписом В. І. Карпенка.

Здавалось би, що іще людям потрібно для повного задоволення? Ніхто їх не смикав, не вимагав ніяких конспектів: сиди собі увечері вдома біля телеекрану, ходи по кінотеатрах і знайомся з кіноновинками, відвідуй друзів і знайомих чи сам приймай гостей. Треба було лише не здивуватися, коли раптом одержиш по пошті конверт із посвідченням, котре підтверджує, що твій нинішній керівний світогляд і організаційні здібності не йдуть ні в яке порівняння з тими, що були раніше, до спілкування з філіалом. Повторюю: не дивуватися. І тим більше — не обурюватися.

А сталося навпаки. Невдячні слухачі з того ж інституту обурилися. Більше того — відмовилися від посвідчень, котрі могли бути козиром у боротьбі за просування по службі. І, що найгірше, — не просто викинули їх на смітник, а переслали в редакцію, вимагаючи вивести на чисту воду тих, хто шукає легкого хліба.

Глибоко помиляєтеся товариші, якщо вважаєте, буцімто замилювати очі легко і просто. Технологія окозамилювання також вимагає і теоретичної підготовки, і організаторських здібностей. Усе ж треба передбачити, усе врахувати, щоб комар носа не підточив.

Приміром, із працівників виробничого об'єднання «Запоріжтрансформатор» (174 чоловіки) В. І. Карпенко укомплектуваз кілька груп. Кожна група, нехай і фіктивна, повинна мати старосту — і не вигаданого. Старостами В. І. Карпенко обрав І. Г. Танковського, Л. В. Мачульського, І. А. Шалдіна та інших. Клопіт слідкувати замість них за тим, як неіснуючі слухачі відвідують неіснуючі заняття, ставити за старост підписи, взяв особисто на себе. Окрім цього, слід було визначити склад викладачів, хто яку лекцію читатиме, і, знову ж таки, за них розписатися.

Закінчилися заняття — нові клопоти: призначення голів екзаменаційних комісій, складання відомостей і та ж таки підробка підписів. Усе це — без відриву від основних директорських обов'язків. Не рахуючись із часом, В. І. Карпенко звалив на власні плечі ще одну додаткову ношу — читання лекцій. При цьому він досяг фантастичних успіхів: міг перебувати у відрядженні у Ворошиловграді і водночас виступати перед аудиторією у Запоріжжі або, прогулюючись Москвою, умудрявся синхронно знайомити із новинками управління бердянські керівні кадри за місцем їхнього проживання. Сподвижництво директора запалило на трудові подвиги і його підлеглих. Зокрема, заступник Карпенка по учбовій частині П'ятницький швиденько опанував секрети викладацької майстерності шефа і також навчився роздвоюватися: їхати кудись у відрядження і продовжувати читати лекції в Запоріжжі та навіть одержувати за це гроші.

Ні, я не можу сказати, що в керівній діяльності директора філіалу не траплялося світлих моментів. Якби це було справді так, філіал не придбав би кілька аквалангів з костюмами, коньячні чарки, фужери, холодильники, а самого Карпенка не бачили б регулярно за кермом службової «Волги» у мальовничих куточках, віддалених від рідної установи на кілька сотень кілометрів. Особливо йому подобалося проводити відпустку в Криму, де вгорі сонце, біля ніг — голубе море, а неподалік, у затінку, комфортабельне авто, за яке не потрібно платити жодної копійки з власної кишені.

Але це — дрібненька винагорода порівняно з тими зусиллями, яких докладав Карпенко, щоб очолюваний ним філіал залишався на висоті. І от, незважаючи на таку відданість ідеалам підвищення кваліфікації, Кіровський районний комітет народного контролю м. Запоріжжя влаштовує вибіркову перевірку роботи філіалу, усуває директора з посади і робить на нього грошове нарахування в розмірі трьох місячних окладів. Обурений Карпенко звертається вище. Міський комітет народного контролю проводить додаткову перевірку, знаходить нові порушення і залишає рішення райкому в силі. Гнівні протести директора філіалу нині летять в центральні і республіканські інстанції.

— Можливо, я трохи й грішив проти інструкцій, — великодушно погоджується він, — але це, можна сказати, святий гріх, бо я хотів, щоб усе було якнайкраще. А зі мною, бачите, як швидко розправилися.

У цьому я з ним цілком і повністю згоден: поспішили з Карпенком. Людина, чия діяльність завдала державі багатотисячних збитків (якщо говорити лише про матеріальну сторону), заслуговує на більше, ніж втрата тримісячного окладу.

В. БОНДАРЕНКО.

Запорізька область.

Вісті з того світу

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

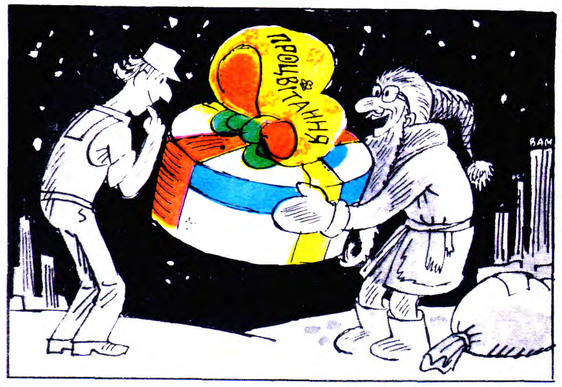

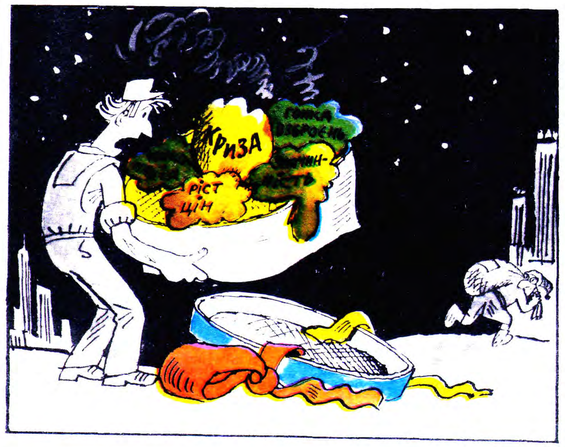

Новорічний подарунок Санта Клауса.

Нинішній рік іще тільки завершується, а газета «Нью-Йорк таймс» уже затаврувала його як «найгіршу точку з часів другої світової війни».

«Найгірша точка» — то, зрозуміло, не для всього світу, а для тієї його частини, яка зветься світом «західним», а іменує себе «вільним світом».

І ось тепер численні астрологи й ворожбити — а до них у тому «світі» прислухаються! — мають купу роботи: розтлумачують, що якісь там зірки не так, бачите, на небі розмістилися, а якісь там комети не тими небесними дорогами пролетіли, і в результаті, мовляв, маємо: видався 1980 рік невдатним, не виправдав надій.

А які ж надії на нього в тому «вільному світі» по обидва боки океану покладалися! Які надії!.. Дійшлі громадяни благословенного Заходу, як на те, не забули, що їм було наобіцяно різними балакучими політичними і державними діячами і з нагоди усіляких виборів, і просто так, без усілякої нагоди. Згідно з тими обіцянками, саме з 1980 року на Заході мало початися загальне благоденствіє...

От у Сполучених Штатах, якщо починати з того боку океану, хоча уже й не дуже згадують про свого колишнього президента Ліндона Джонсона, але про обіцяне ним «велике суспільство» пам'ятають. Коли Л. Джонсон обіцяв зробити з Сполучених Штатів те «велике суспільство», то насамперед мав на увазі велич на міжнародній арені. Але при тому не скупився й на обіцянки і суто внутрішнього, так би мовити, плану: запевняв, що чи й не повний рай запанує на американській землі з приходом 80-х років.

Про «велич» на міжнародній арені скажемо коротко: справа не витанцювалася. Щоб відкинути підозри в злісному антиамериканізмі, пошлемося на такий стопроцентно американський друкований орган, як журнал «Юнайтед Стейтс ньюс енд Уорлд ріпорт». Так от, він визнав, що «ніколи» ще в минулому престиж США на міжнародній арені не був таким низьким, як нинішнього 1980 року».

Так що з *«величчю» на міжнародній* арені усе ясно. А як же з «великим суспільством» у самих Сполучених Штатах?

Пошлемося знову-таки на високі тамтешні авторитети. Скажімо, на таку собі консультативну раду з питань економіки при президентові Дж. Картерові.

Коли він на президентство вступав, знавці з тієї ради вихвалялися, що, дотримуючись їхніх порад, Картер уже десь до 1980 року виведе країну на райдужні орбіти суцільного добробуту. Закінчилося ж тим, що цього року вони поклали на президентський стіл вельми невеселий звіт. Із цього документа випливає, що нині в Сполучених Штатах близько 12 мільйонів американців живуть у звичайнісіньких злиднях, а ще 48 мільйонів не мають і мінімального прожиткового доходу. Це — чверть усього населення країни!

Словом, із словесного млива не вийшло дива — щедрі обіцянки залишилися обіцянками. Журнал «Ньюсуїк» *називає це коротко і ясно: «безсоромна* безвідповідальність». Ну, йому краще знати, як що називати...

А тепер перескочимо на цей бік океану, до Західної Європи.

Тут теж не бракувало барвистих обіцянок, припасованих до 1980 року. Як відомо, дев'ять західноєвропейських країн свого часу було стягнуто під один, як тут кажуть, економічний дах. Ідеться про Європейське економічне співтовариство, більш відоме широкому загалу, як «Спільний ринок».

Коли 1957 року той «ринок» створювали, то його вчені консультанти вирахували, що через якихось 20—25 років Західна Європа під тим спільним «економічним дахом» вилікується геть чисто від усеньких економічних болячок — не буде в ній ані безробіття, ані інфляції, ні дорожнечі, ні ще чогось такого подібного.

Гляньмо ж на календар. Виходить, що з отого обіцяного строку двадцять років уже спливло; скоро й усі двадцять п'ять минуть. А як же обіцянки?

Отут знову-таки звернемося до авторитетних джерел. Хоча б до звітної доповіді кон'юнктурного бюро при штаб-квартирі «Спільного ринку» в Брюсселі. Готувалася вона спеціально для недавнього засідання міністрів країн тої «дев'ятки». Так от, із тієї доповіді стає ясно, як божий день, що під «спільним дахом» і того не досягли, і на те не спромоглися, і ще чогось не домоглися. З приводу наведених у доповіді цифр бельгійський сатиричний журнал «Пуркуа па?» сказав, що вони розподіляються на такі, що із знаком плюс, і на такі, що із знаком мінус. Із знаком плюс — це ціни, безробіття, число бездомних, число банкрутств та ще багато чого подібного. А із знаком мінус — національні прибутки і прибутки трудящих, видатки на соціальні потреби і ще чимало чого такого.

Виходить, і тут підтвердилася доречність старої мудрої поради, яка гласить: не хвалися, ідучи на торг, а хвалися, ідучи з торгу...

А що, може, астрологи й ворожбити таки не марно тицяють пальцями в бік неслухняних тіл небесних? Може, й справді це вони перекапустили усі плани, нінащо звели усі надії, які на 1980 рік покладалися, а в 1981 році ті зірки змилостивляться, і все у тому «вільному світі» на краще поверне? Та й, дивись, рай земний там настане?

Давайте не полінуємося іще раз звернутися до відомих західних авторитетів. По цей бік океану — до англійського журналу «Економіст», назва якого вже промовляє сама за себе, а по той бік океану — до нью-йоркського журналу «Бізнес уїк», назва якого не менш промовиста — «Бізнес за тиждень», якби зрозуміліше сказати.

Що ж пишуть ці авторитети західного ділового світу про перспективи світу «вільного» на 80-ті роки? А пишуть вони таке, що якщо хтось, може, й підстрибне, то не від радості. «Економіст» вважає, що 1980 рік — то ще нічого в порівнянні з тим, що може принести рік наступний, 1981-й. А «Бізнес уїк» закликає американців «набратися мужності», щоб бути готовими до «сюрпризів 80-х років».

Правда, дехто заповзявся було твердити давно завчене: усе це, мовляв, явища тимчасові, випадкові, а в принципі майбутнє усе-таки райдужне. Але справу зіпсував — хто б ви думали? — згадуваний уже нами американський журнал «Ньюсуїк». Узяв та про інфляцію, дорожнечу, безробіття, зубожіння населення й інше подібне написав таке: «Це хронічна хвороба, що не піддається лікуванню. Вона ставить під загрозу життя наших сучасників і долю майбутніх поколінь американців».

Ось які воно, значить, перспективки на майбутнє! І зорі тут, звісна річ, ні при чому. Та й комети, зауважимо принагідно, — теж.

Яків ВАЛАХ.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Ведуть.

ПЛАКАТ «ПЕРЦЯ»

«Перець» разом із Комітетом народного контролю УРСР випустив першу серію плакатів і карикатур для ілюстрування стінних газет, стендів, вітрин груп і постів народного контролю та штабів «Комсомольського прожектора». Подаємо кілька малюнків із цього випуску.

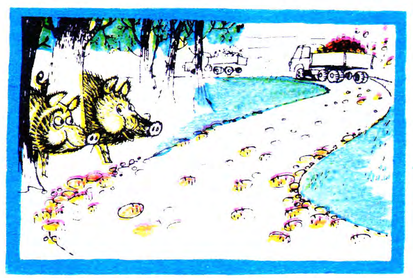

— Запрошую на картоплянники!..

Пам'ятник безгосподарнику.

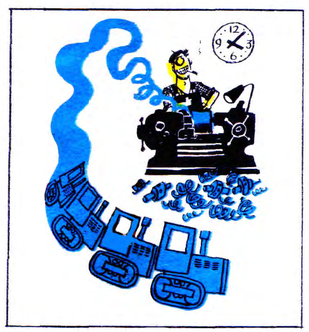

В металобрухт — за валом котить вал:
На стружку переводиться метал...
Із тих, що звикли так «хазяювати»,
Не вадить таком добру стружку зняти.

Щоб технічний не кульгав прогрес,
В нас девіз повинен бути строгий:
Гнати консерватора з дороги! —
Так велить державний інтерес!

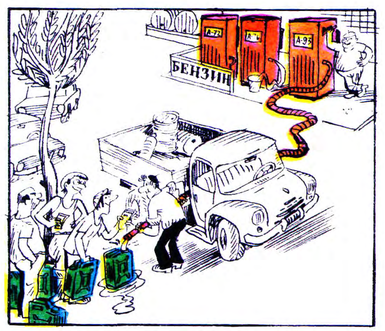

Знайшов, бач, спритник, дійну «корівчину»
Й тихенько цідить «ліву» копійчину...
Держіть за руку бісову личину!

ПЕРЦЕНЯ

Сторінка для дітей

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

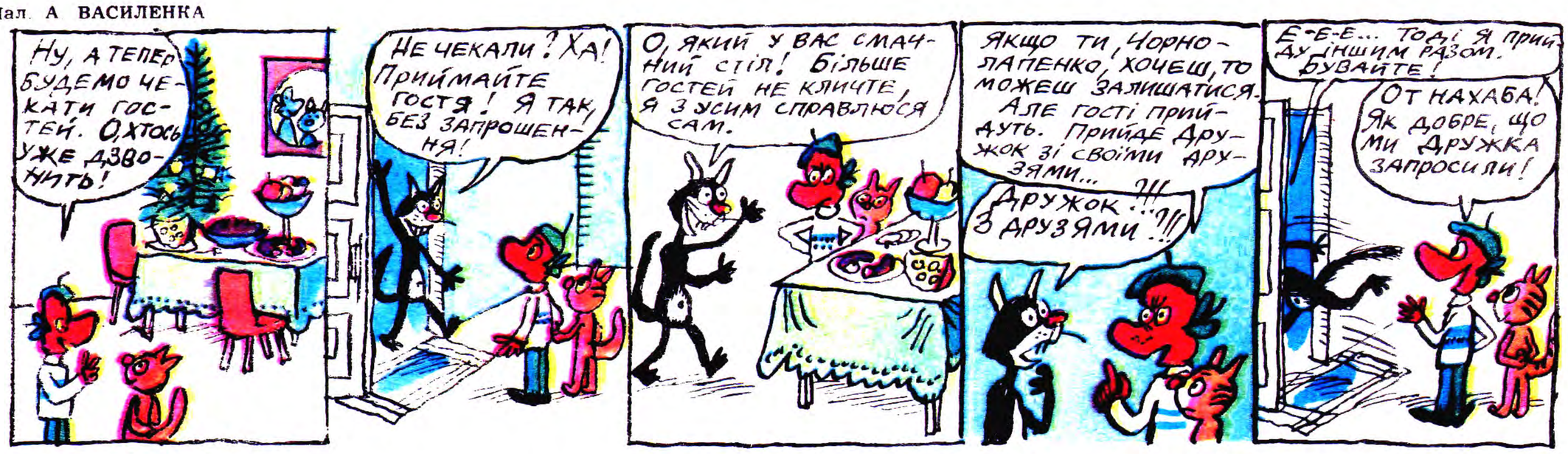

Завелася в нас на дворі
дивна баба снігова:
що не скажеш їй — повторить,
тільки сплутає слова.

Каже ніч їй:
— Срібні сни...
Баба каже:

— Рідний сніг!
Каже день:
— Проміння сніп.

А вона:
— Прилине сніг!

Всі регочуть:
— От так сміх!
Ну, а баба знову:
— Сніг!..

Я їй теж сказав учора:
— Завтра перший день весни!
А вона мені й говорить:
— Знаю, знаю — завтра сніг!..

Та сьогодні, о дев'ятій,
вперше в нашому дворі
сніг прорізала завзято
ніжна стрілочка трави,
і розтала ковдра біла,
і струмочок заспівав,
а за ним — кудись побігла
дивна баба снігова,
навіть слід від неї зник!..
Певне, десь пішла по сніг.

Анатолій КОСТЕЦЬКИЙ.

СПРАВЖНІЙ ДІД МОРОЗ

— Як ти гадаєш, який подарунок приготував мені Дід Мороз на Новий рік? — запитав Вова тата по дорозі з дитячого садка.

— А щоб ти хотів? — поцікавився тато.

— Бенгальські вогні! — випалив Вова.

— Таке кажеш! Слухай, хай краще Дід Мороз тобі новенькі черевички принесе.

— Фі, — надув губи Вова, — черевички ж не горять!

— У тебе, братику, усе горить. Он два місяці тому новенькі черевички купили, ти їх геть чисто стоптав. А від твоїх вогнів користі, як кіт наплакав.

— Він не плакав, тому що я його погодував, — сказав серйозно Вова. — А Миколин тато вже до Діда Мороза дзвонив і про вогні домовився.

— Гарненька історія... Та якщо хочеш знати, за одну пару черевиків можна сто бенгальських вогнів купити.

— Давай! — зрадів Вова.

— Що давай? — не зрозумів тато.

— Сто вогнів купимо.

— От завів! Кінець кінцем, Дід Мороз краще знає, що тобі подарувати. Пам'ятаєш, яку гарненьку сорочечку він приніс тобі на минулий Новий рік?

— Це зовсім не Дід Мороз був, а мама, я знаю. Якщо справжній Дід Мороз прийде, він обов'язково подарує мені бенгальські вогні! — сказав Вова і на очах у нього з'явилися сльози.

— Ну, добре, добре, — заспокоїв його тато, — завтра подивимось.

Коли вранці Вова зазирнув під ялинку, він побачив там пачку бенгальських вогнів.

— Справжній Дід Мороз приходив! — вигукнув Вова, притискуючи до грудей дорогоцінний подарунок.

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

НАТА і ВАТА

Вийшла з хати Ната,
А довкола — вата:
Ніжна, біла-біла,
Все подвір'я
вкрила.
Вирішила Ната:
— Тут її багато,
Наберу в хустинку,
Приберу ялинку.
Та лиш вата біла
На ялинку сіла,
Як росою стала,
На прикраси впала.
Засміявся братик:
— Ой, впаду від
сміху!
— Ти ж, мала,
не вати
Принесла, а снігу.

Марія ЧЕПУРНА.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

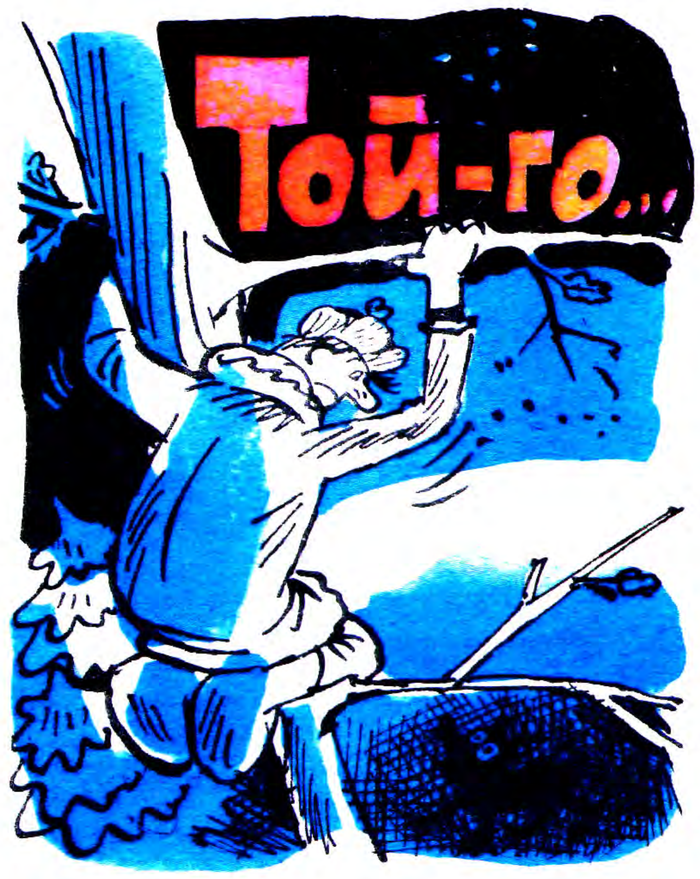

ГУМОРЕСКА

Якого дива лише не трапляється з чоловіком, коли він, даруйте, той-го... Під мухою.

Не далі, як позавчора, повертаюсь я від кума додому. Поспішаю. Боюсь запізнитись на зустріч Нового року. Старий рік ми з кумом уже провели. Як слід провели. Добряче. Тепер би Новий не прогавить!

Доходжу до річки, де у нас місток. Дивлюсь, а містка немає! Кудись подівся, той-го... Замість містка якийсь стовп через річку перекинутий в темряві біліє.

Став я і думаю. Що робити? Нижче по річці також є місток, але ж далеко обходити. Поки обійду, Новий рік настане. Та й дружина прискіпається: «Де був?! Де волочився?» Допит влаштує, слідство. І буде мені той-го...

Розміркувавши так, ліг я черевом на стовпа і давай повзти. Ляку набрався: льодок на річці ще слабенький, коли я той-го, він не витримає нізащо.

Але якось переповз на той бік. Іду далі. А йти мені через лісок. Уночі страшнувато ніби, та я не боюсь. Ні бога не боюся, ні чорта. Мені море той-го... По коліна. Пісню співаю. Коли бачу — щось мені назустріч біжить. Теля не теля, і лошаті тут ніде взятись. Хто б це міг бути? Я зупинився. А воно все ближче, ближче... Ось уже рукою подати. Придивився я і той-го... І вмер! Бо прямо на мене біжить — хто б ви думали? — вовк! Я повернув назад — і ходу! Вовк — за мною. Чути, як хекає позаду. Женеться. От-от той-го...

Вихопився я одним махом на дуба, сів і сиджу. Сидить і вовк. Під дубом. З мене очей не зводить. Облизується. Чекає, поки я злізу або той-го... Ніби знає, що мені серед гілля важко триматись. Бо я ж не той-го... Не мавпа!

Думаю: «Хоч би хто їхав чи йшов!» Та, як на зло, ніде нікого: добрі люди Новий рік зустрічають, тільки я на дубі сиджу, як той-го...

Різна чортівня в голову лізе. «А що,— думаю, — як задрімаю та впаду на вовка? Тоді, мабуть, нам обом кінець. Хоча ні. Вовк відскочити встигне, він спритний. Виходить, мені одному той-го...»

А вовк розлігся під деревом і лежить. Стереже.

Перемучився я отак на дубі до ранку, поки гарно розвиднілося. Подивився вниз, на вовка, і аж тепер мало не впав.

— Сірко! — гукаю. — Це ти, Сірко?!

А він:

— Гав!

Я, мовляв, я!

І хвостом крутить. Радий, що господар його нарешті впізнав.

А щоб тобі ні дна, ні покришки!

Ну, добре.

Прибіг я додому і розповів дружині про «вовка» все, як було, а вона мені не той-го... Вимагає, щоб я правду сказав. Наполягає на щиросердному зізнанні. А хіба я брешу? Вже вкотре повторюю:

— Так і так,— говорю. — Помилився. Думав, що вовк,— а то Сірко, себто навпаки: що Сірко — то Сірко, але вовк не Сірко, значить, Сірко не вовк, а кундель. Тьху! Заплутався зовсім.

— Я й бачу, що ти заплутався,— каже дружина і береться за рогачі. — Ану зізнавайся, що в кума був! Швидко!

І тут мене той-го... осяяло.

— Містка,— кажу,— через річку нема, щоб до кума добратися. Вчора десь дівся!

Жінка рогачі опустила.

— Ну, дивись, — каже, — як брешеш!..

І повела мене до містка: слідство є слідство.

Я йду слідом і про себе радію: ось де я доведу своє! І довів би! Коли б місток за ніч знову не той-го... десь не взявся! Стоїть, як і стояв! Тільки якась зануда вздовж містка ошулу поклала. Ремонт буде, чи що?

І мене тут осяяло вдруге: це я вчора з п'яних очей містка не розгледів: міст чорний, ніч — також.

Став я доводить дружині, що знов помилився, але вона і слухати не схотіла.

Ну й було ж мені! Той-го...

Віталій КОВАЛЬ.

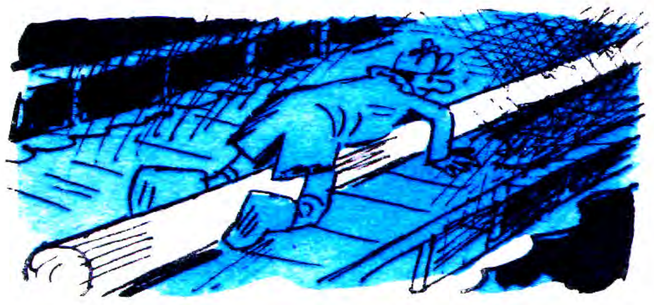

У Сома взяв я форму рубаї,
Микола ж у Павличка взяв її,
Павличко — в свою чергу — у Хаяма...
Хто там іще? Беріть: ми ж всі — свої!

Росло товстезне дерево давно,
Аж дві війни пережило воно...
Спиляли вчора дерево «спиртсмени»,
Щоб на пеньку зіграти в доміно.

Була у нього головна з задач:
Зробити дачу — кращою всіх дач!..
Крав цеглу, шифер, дочекавшись ночі...
Тепер сидить — чекає передач.

Макару — він між друзів просто Мак —
За двісті ре продав штани чувак.
Радів Макар, бо «Маде...» ж — загряниця!..
А придививсь: там «Made in... Токмак».

Як «стружку» він зніма з робітника,—
Уся дільниця вуха затика.
— Ну й що?! — цей майстер знизує плечима.—
Мене начальник — дужче матюка!..

Володимир ЧУБЕНКО.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Ну ж негідники! Так молоде деревце понівечити!

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Дуже заздрили відпочиваючим виконуючий обов'язки директора будинку відпочинку «Дубки» (місто Ірпінь) Бороденко Б. В. та завгосп Харченко Д. Л. Мовляв, усі поприїжджали сюди байдики бити, а от ми мусимо трудитися. І замість того, щоб сумлінно виконувати службові обов'язки, почали, перш за все, дбати про свій власний відпочинок. І добре, мабуть, відпочивали, бо не помічали безладдя у справах, антисанітарії на території та в приміщеннях. Не хвилювала їх і відсутність будь-якої культмасової роботи. Проте все це хвилювало відпочиваючих, які й написали Перцеві листа.

Як повідомив редакцію заступник голови Київської територіальної ради по управлінню курортами профспілок І. Н. Коваленко, листа було перевірено на місці, факти, вказані в ньому, підтвердились. За недоліки в роботі Бороденка Б. В. та Харченка Д. Л. з їхніх посад звільнено.

НАЙБЛИЖЧИМ ЧАСОМ

Хто з нас у дитинстві не заздрив казковим героям, які за допомогою одного-єдиного заповітного слова позбавлялися назавжди усілякого клопоту і одержували в постійне користування безхмарність і безтурботність.

Але, як відомо, ми вчимося казки перетворювати на дійсність, і, отже, такі казкові атрибути, як чарівні слова, рано чи пізно мають потрапити й до нашого лексикону.

Уявіть, питає начальник підлеглого:

— Ти звіт, нарешті, збираєшся здавати?

— Аякже, — відповідає той, — найближчим часом.

— Ти ж це казав іще два місяці тому! — нагадує він.

— Казав і повторюю — найближчим часом, — знизує плечима працівник.

Начальникові крити нічим.

— Дивись, щоб було зроблено,— суворо попереджає він.

— Обов'язково, найближчим часом,— обіцяє той.

І безтурботно насвистуючи, продовжує дефілювати коридорами. Бо ні підлеглий, ні начальник — ніхто не може точно сказати, що означає оте «найближчим часом». Ніхто не може визначити, скільки в тому «найближчим часом» годин, днів, тижнів, місяців.

— Так коли ми підемо до театру? — ультимативно запитує дружина.

— Найближчим часом,— не моргнувши оком, відповідає чоловік.

— А на пляж коли ми зберемося? — вкотре питає син.

— Найближчим часом,— обіцяє батько.

І хоч театральний сезон тільки вчора закінчився, а надворі ніяких надій на пляжну погоду, ніхто не посміє обізвати його брехуном. Хіба він уточнює якісь строки, скажімо, називає число або місяць? Він просто каже — найближчим часом. Ввічливо, а в той же час ні до чого не зобов'язує. Перспективно, проте — ніяких гарантій. А в результаті хай хтось звинуватить його в байдужості, черствості! Немає підстав для таких звинувачень. От якби було сказано відразу: «І не чекай!» — тоді інша річ. А тут, хоч як не чіпляйся до фрази, все одно доведеться капітулювати. Вона, ця фраза, хай і неконкретна, зате цілком, так би мовити, в межах правил.

Придбала жителька міста Ровно В. М. Погонська дитяче ліжко виробництва Солотвинського лісокомбінату. Виявилося воно бракованим. Відправила вона його на комбінат. Невдовзі і відповідь одержала:

«Дитяче ліжко лісокомбінат зобов'язується поміняти Вам найближчим часом. Директор лісокомбінату В. А. Мисливський».

Валентина Миколаївна дуже б хотіла знати, що означає оте «найближчим часом». Та до кого не зверталася вона з подібним запитанням, ніхто так і не зміг їй відповісти. Воно б поскаржитись, так теж незручно якось. Бо люди ж від свого браку не відмахуються. Навпаки, обіцяють найближчим часом виправити брак; з іншого ж боку, вже кілька місяців минуло, а кінця тому найближчому часові не видно.

Або купив мешканець міста Запоріжжя В. С. Романенко керогаз. Довго вовтузився з ним, поки зрозумів, що в ньому бракована провідна трубка. Написав на дніпропетровський завод «Металопобут» з проханням вислати нову деталь. І одержав відповідь: «Шановний Василь Спиридонович! Найближчим часом завод Вам вишле справну провідну трубку, і Ви зможете замінити її в керогазі. Начальник ВТК Кубишкіна».

Розчулений до сліз Василь Спиридонович став чекати. А згодом, за кілька місяців, зажадав розшифровки цього абстрактного «найближчим часом». Він ніяк не міг збагнути, що цей дуже специфічний термін ніяких цифрових адекватів не має і ніякими часовими рамками не обмежується.

Або квартиру жителя м. Сум Ю. В. Спиридонова якось затопило. Гаряча вода прорвала батарею. Начальник житлово-експлуатаційного відділу номер сім т. Третяков видав йому довідку, що квартиру затоплено з їхньої вини, і одночасно запевнив, що найближчим часом квартиру буде відремонтовано. Минуло літо, прийшла осінь, а Юрій Вікторович усе брав то відгули, то відпустку за свій рахунок, чекаючи на ремонтників...

Найближчим часом! Вам ніби й не відмовляють. Навпаки, начебто виявляють готовність прийти на допомогу. Ласкаво дарують можливість сподіватися. В той же самий час страхуючи себе таким чином од всіляких закидів і звинувачень. Прикриваючи цією нарочитою неконкретністю звичайну бюрократичну відписку.

Ю. ПРОКОПЕНКО.

«Приходжу я до магазину,
Кричу завмагу: — сучий сину,
Гони мені негайно здачу,
Бо зараз так тобі віддячу,
Що аж в очах темніти буде!
Ви чуєте мене, о люди?..»

Л. С-ов із Кривого Рога.

— Чуємо, чуємо. І від почутого у нас таки справді в очах потемніло.

* * *

«Мій внутрішній голос кричав від образи,
Хоч зовні здавалось я млів що є мочі.
Хотілося бігти, немов від зарази.
Тікати хотілося світ за очі».

К. Ж-юк із Миколаєва.

— Бажання бігти вітаємо. Як стверджують фахівці, біг лікує від багатьох хвороб. Будемо сподіватися, що в тому числі й від графоманії.

* * *

«Потанцюй для мене трошки
Вибирай любий мотив.
Побіжу я по гармошку,
Бо зовсім бракує слів».

С. В-ко із Ніжина.

— Нам теж бракує слів для оцінки Вашого віршування.

* * *

«Тридцять двох чоловіків
Проганяла баба в хлів...
Я про бабу цю Секлету
Вам говорю по-секрету...»

В. К-ий із Умані.

— Дякуємо за довір'я. Обіцяємо цей Ваш секрет тримати в суворій таємниці. Чого і Вам бажаємо.

* * *

«Я вина й одеколону
Більше й язиком не трону.
Краще в бік собі я вилку,
Ніж попробую горілку...
Що за радість в цій півлітрі?
Погуляти б на повітрі...»

М. Н-ов із Харківської обл.

— Чудове рішення. Вітаємо! Навіть радимо — більше гуляти на повітрі, менше сушити голову над римами.

* * *

«Було б і намірів не мати
Ту повновидую хапати.
Але її брательник клятий
Нізащо бац мене лопатой...»

М. Б-ий із Сумської обл.

— Воно й відчувається!

ПРОГНОЗ

Зустрілися голови сусідніх колгоспів та й розмовляють:

— Цього року весна, мабуть, буде затяжна, — каже один.

— Чому ти так думаєш? — дивується інший.

— Та в тому році у цей час я вже мав догану за погану підготовку до весняно-польових робіт, а в цьому ще ніхто й не питав.

Повідомив Б. ГЛОБА

з м. Малої Виски
Кіровоградської області.

РОЗПОДІЛ ПРАЦІ

Наймає чоловік дроворуба, а той відмовляється, бо мала плата:

— За такі гроші, — каже, — рубать не буду.

— Скільки ж тих дров? Один віз усього!

— Е, поки віз нарубаєш — попохекаєш!

— Та я сам хекатиму, а ви тільки рубайте!

Повідомив Анатолій ОРЛИК

з с. Хмелева
Ровенського району
Сумської області.

НЕХАЙ ЛЮДИ БАЧАТЬ...

Було це ще за давніх часів. Злиденно жив закарпатський трудівник. Заробітку ніякого. Знесе, було, курка яйце, — то і його віддасть гендляреві, щоб купити трошки солі чи шматочок мила.

Одного разу, йдучи на заробітки, дядько Петро побачив, що в тарілці лежить одне-однісіньке яйце. Закортіло бідареві посмакувати ним у будень. От і каже він до дружини:

— Сьогодні, Килино, зроби на сніданок яєчню. Та засмаж ціле яйце, а не половину. А шкаралупу икинь біля воріт на вулицю! Нехай люди бачать, як ми заможно живемо.

Повідомив Михайло КОВЧАР

з с. Волиці
Закарпатської області.

А Я ДУМАВ

— Ти чув, Іване, як ми вчора з батьком співали?

— Чув.

— Ну, і як?

— Та я думав, що то ви порося ріжете.

Повідомив І. ГАЛУШКО

з м. Полтави.

БОЖА ВОЛЯ — БОЖА СИЛА

Темної грозової ночі поліз злодій до одного дядька в садок по груші.

Хазяїн, підстерігаючи злодія, сховався з вилами під деревом.

Тільки-но крадій почав рвати груші, як блиснула блискавка, загуркотів грім і водночас хазяїн щосили вперіщив злодія по спині.

Дома, оглянувши себе в дзеркало і побачивши на спині три червоні смуги, злодій сказав:

— Божа воля — божа сила: раз ударив, а три смуги.

Повідомив А. КРЕМЕНЕЦЬКИЙ

з с. Волошинівки
Баришівського району
Київської області.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— А закуску ставити нікуди...

Олдржих ДУДЕК

НА ТУРБАЗІ

ГУМОРЕСКА

Людина з віком вичерпується — як фізично, так і духовно. Відповідно змінюється її погляд на життя, навколишній світ. На радості й клопоти. Таку людину годі чимось вразити, зворушити, бо вона вже відгорнула запону лицедійства й переконалася: поза бучними компаніями криється смітник пустих балачок, жестів та порожніх пляшок.

Пан Радек усе це усвідомив незадовго перед нинішнім новорічним святом. Раптом йому до болю захотілося втекти від отих вечірок в останніх числах грудня, по яких він прокидався наступного дня десь опівдні з позеленілою від алкоголю мармизою та скляними очима, цмудлив на похмілля пиво й апатично гриз зачерствілі скоринки хліба. Пан Радек усією істотою відчув потребу спілкування з природою, тугу за незайманою чистотою душі. «Подамся в гори! — вирішив він. — До дідька прокурені кав'ярні, нескінченні потоки хмільних трунків і братання з незнайомими п'яничками! Та ж у сто разів приємніше летіти на лижах стрімкими засніженими схилами, далеко від міських споруд та осоружних друзів по чарці!..»

...Новорічна ніч на гірській турбазі видалась напрочуд чарівною. Віяло якоюсь особливою теплотою і молодістю. Куди не кинь погляд, чарівні усмішки й незвичайний блиск очей. А на столах — батареї пляшок та гори всіляких наїдків.

«Тільки не збожеволійте», — зловтішався пан Радек, тримаючи в руках склянку вина єдину символічну склянку, яку поклав собі присвятити цій особливій ночі. Він тішився думкою про те, з якою заздрістю спостерігатимуть за його завтрашньою лижною прогулянкою бліді, опухлі сусіди по столиках, ті, хто пиячив цілісіньку ніч, не думаючи, а як воно буде вранці. «Завтра голови їм розколюватимуться з похмілля, й не зможуть навіть поворухнути язиком! — єхидно міркував пан Радек. — А я собі весело летітиму вниз, немов сніжинка».

— Ви тут самі? — прошамкотіло біля пана Радека.

Озирнувшись, він побачив худорлявого дідуся в лижній шапочці, який маленькими гороб'ячими ковточками допивав свою сливовицю, й ствердно кивнув головою.

— Я також усе життя сам-один, — поквапливо заторохтів дідусь. — Перша дружина зрадила й утекла з якимсь залізничником... Пізніше йому дрезиною відтяло обидві ноги.

— Бідолаха, — поспівчував пан Радек.

— А мій брат трагічно загинув на полюванні. В нього випадково влучили... Ет, що то була за людина! Останньою крихтою ділився з людьми. А сестра з Будейців упала в криницю. Сердешній здалось, буцімто у воді хтось лежить. Вона нахилилася, щоб роздивитися, втратила рівновагу й шубовснула вниз головою, втопилася. Як бачите життя в мене було не мед. А ця, нинішня молодь, чи знає які труднощі? Ну, хоча б он та білявка. Ач, як усміхається... точнісінько, як моя сестриця.

— Та, що впала в колодязь? — спитав пан Радек.

— Ні, я маю на увазі Бетку, котра зустрічалась із таксистом. Незабаром обоє загинули, отруївшись газом. Гай-гай, от і ви собі думаєте-гадаєте, як воно любо жити на світі. А й невтямки, що всі підвладні витівкам долі. Одного дня впаде на вас димова труба й мокрого місця не залишиться. Саме таке лихо трапилось із моїм приятелем Єндою. Був то неабиякий майстер-підривник із двадцятип'ятилітнім стажем. І що з того? Все'дно загинув. Єнді сказали, що труба, яку він мав підірвати, заввишки в тридцять метрів, а він кинув оком: «Та ж тут усі п'ятдесят!» І заклав відповідну кількість вибухівки. Коли мали Єнду ховати, близькі захотіли востаннє попрощатися з небіжчиком. У результаті побаченого двоє родичів схопили інфаркт.

— Авжеж, дивитися на мерців не дуже приємно, — ледь спромігся подати голос пан Радек.

— Ви мені кажете! Та ж я двадцять років працював у крематорії. Й можу розказати вам таке...

Якби хтось уважно спостерігав за цією парою серед загальних веселощів, то певно, дуже б здивувався. Старший на вигляд, із лижною шапочкою на голові, про щось захоплено розповідав, раз у раз заплющуючи очі, перехрещував та складав на грудях руки і висовував язика. Його ж молодший партнер сидів блідий і нерухомий, наче мумія. Враз він скочив на ноги й кинувся до стойки.

— Горілки!! — прохрипів він.

Бармен миттю налив невеличку чарочку.

— Пляшку!! — крикнув пан Радек.

...Наступного ранку перед турбазою була сила-силенна лижників. Вони весело перегукувалися під вікном, у якому стриміла позеленіла з перепою мармиза пана Радека, що дивився на світ скляними очима.

З чеської переклав Анатолій ГУЦЬ.

ХРОНІКА НОВИН

НОВИНИ СЕРВІСУ

У туристському поїзді «Чорноморець» у новорічну ніч до вагона-ресторану причепили вагон-витверезник.

ХУДОЖНІЙ ПРОМИСЕЛ

«Різьба по дереву», — пояснив Гнат Марчук, коли лісник застукав його з сокирою в руках біля ялинки.

МАСКАРАД

У буфеті клубу «Металіст» цукерки «Старт» вартістю 1 крб. 40 коп. продають в обгортках «Маскарад» по 3 крб. 50 коп.

ПОРУШНИКАМ — БІЙ!

«Прибиральниця Грунько, прибираючи коридор біля приймальні, зірвала зі стіни річний план. За зрив річного плану заводу прибиральниці Грунько М. Н. оголосити догану».

НУ, ЗАЄЦЬ, ПОСТРИВАЙ!

Напередодні Нового року полювати на останнього зайця, який залишився у Порожнянському лісі, вийшло 1000 досвідчених мисливців.

С. ОЛЕГІВ.

Страшне перо не в гусака...

«...привезти звіт. При собі мати остаток ядохімікатів, спецодягу і апаратури і дані про ефективність застосування гербицидів...»

(З телефонограми).

Надіслав Ст. ПАНАСЮК.

* * *

«Тракторист Вовк Иван Иванович 29 та 30 вересня був в нетверезому стані, украв і завіз на село у прицепі гички, рішенням правління йому виписано 16 тон гички і 80 руб. 80 карбованців».

(З колгоспної стіннівки).

Надіслав В. БОНДАРУК.

* * *

«Наші работники, люди живуть харашо, і потому люблять, щоб на хаті була масандра».

(Із виступу на колгоспних зборах).

Надіслав Петро ЛИНОВИЦЬКИЙ.

* * *

«За ці роки у нашому посьолку появилися клуб, роддом на п'ять ліжок, витверезник та інші культурні заклади...»

(З виступу на профспілкових зборах).

«Прийом укушених з 11 до 13 годин за цими дверима».

(Оголошення в лікарні).

Надіслав В. ШЕЛУДЬКО.

«Я Пересунько Х. Г. 20 сентября на роботі був п'яний, после обіду обещаю більше не пить».

(З пояснювальної).

Надіслав М. ТКАЧЕНКО.

* * *

«Учням здати по 50 штук яєць на одну голову».

(З плану роботи).

Надіслала С. СОЛОВЙОВА.

* * *

«Торік чабани одержали по 103 ягняти на сто вівцематок, настригли по 3,7 кілограма молока від корови, дещо більше, ніж попереднього року».

(З райгазети «Прапор перемоги» (Закарпатська область) від 29 січня 1980 року).

Надіслав М. СУДІН.

* * *

«Мене вже не буде зовсім бо визвали в контору».

(З об'яви на дверях сільмагу).

Надіслав В. ГОРОХОВСЬКИЙ.

«Правління Старосамбірської райспоживспілки звертається до населення району та учнів шкіл з проханням здавати всю горілчану тару ємкістю 0,75 літра, 0,25 літра і 0,5 літра на гвинту в усі продовольчі магазини».

(З об'яви у районній газеті).

Надіслав М. ГАВРИЛИК.

* * *

«У с. Слиньків Яр продаєця пів корови, позаяк друга половина належить братові, що дає по пів відра три раза в день».

(З оголошення).

«Я молола дерть, а він мені в мішок укинув залізяку пів пуда а я дурна таскала додому, а як приперла то виявили у мене 10 кг. дерти, ото й тільки».

(Із скарги).

Надіслав І. КОДАК.

* * *

«ТОВАРИШІ ЖИЛЬЦІ!

В випадку застрягання в ліфті, звертайтесь в диспетчерську, яка находиться в приміщенні по вул. Артема в болерній на 2-му поверсі біля поліклініки і дитячого садку.

АДМІНІСТРАЦІЯ».

(Із оголошення в ліфтах будинків по вулиці Радянської Конституції у м. Львові).

Надіслали ГУБКА та СКАБ.

Іван СВАРНИК

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

Добрий намір

ЖАРТ

— Ой, рятуйте, люди добрі! Злодієві — кару!—
Лементує молодиця посеред базару.
— Де ж то видано, щоб красти копійки народні?!
Куди ж тая міліція дивиться сьогодні?!.
Тут до неї підступився лейтенантик бравий:
— Громадяночко, тихіше: в вас кошик дірявий.
Може, випали крізь дірку гроші несвідомі?
Все буває. Такі факти нам уже відомі.
— Що ти мелеш, чоловіче? Взяв таке ти звідки?
В кошик я грошей не клала — ось у мене свідки.
— В такім разі признавайтесь, де ви їх ховали?
Може, тих грошей не крали — вже й такі бували!
— Де ховала, де ховала?.. В пазуху, куди ще?
Звідки знати, що за ними тільки-но засвище?
— Чи ж ви спали і не чули, що отак, без візи,
Той злодюга знахабнілий за пазуху лізе?
І чому не закричали зразу в ту хвилину?—
Ми б здогнали й доказали всю його провину.
— Як не чула?.. Коли ж — гарний, ніжно так горнувся,
Що мені від того щастя світ перевернувся.
Та хіба я в ту хвилину думала про гроші?
Я гадала — в ледацюги наміри хороші!..

...Стережіться ж, молодички (ще й — при грошенятах!):
Ти гадаєш — янгол, а він — сатана рогата.
Ті зітхання, залицяння — все воно до часу...
А найкраще: маєш гроші — неси в ощадкасу!

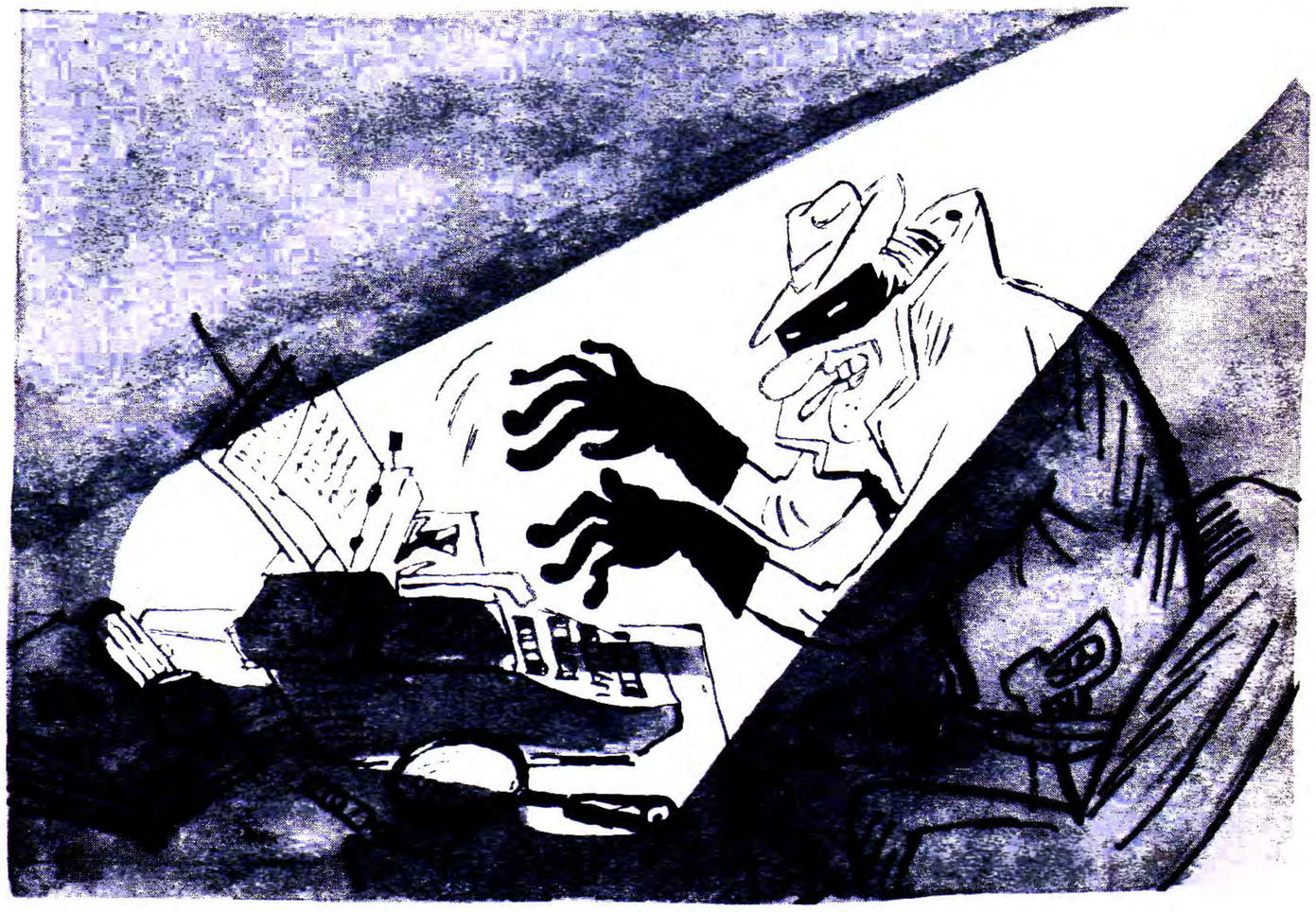

Народжується детектив.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

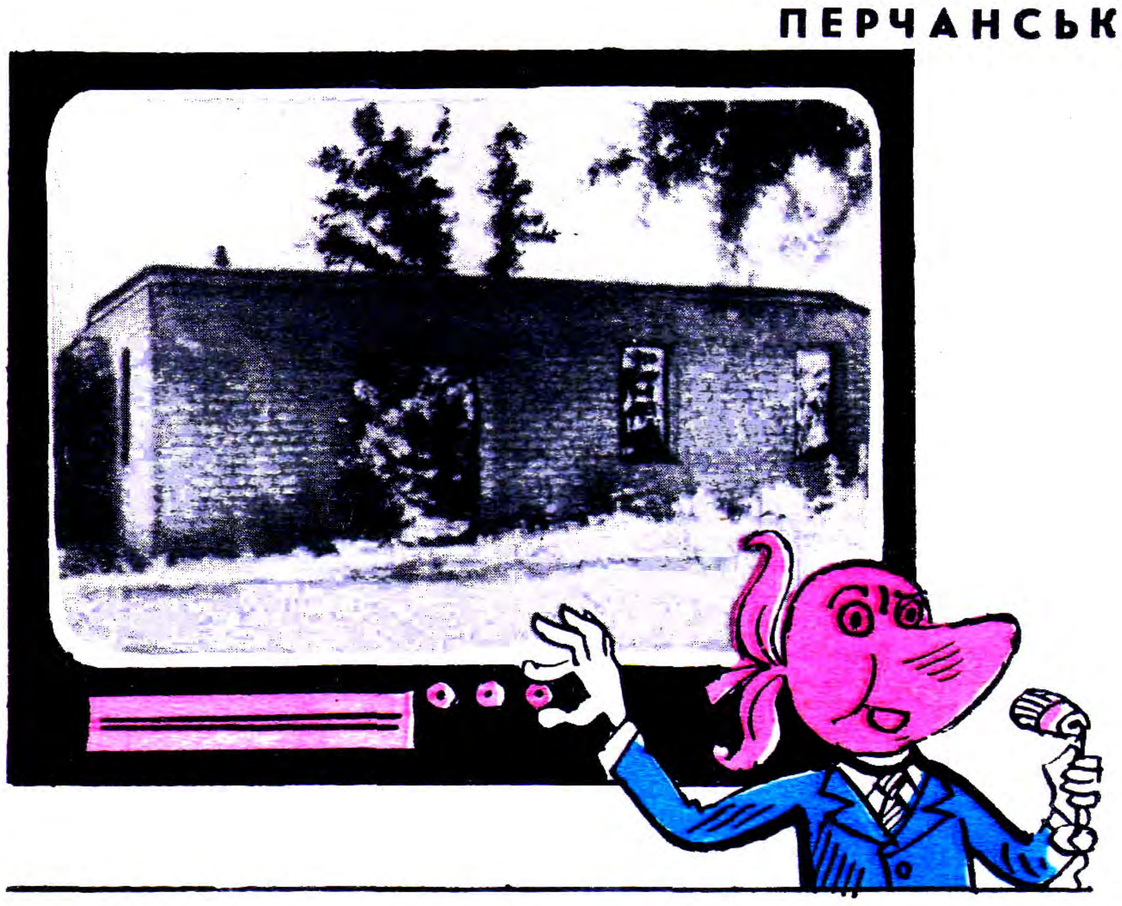

Добридень, шановні телеглядачі!

З історії стародавніх віків ви, мабуть, добре пам'ятаєте про сім чудес світу, одним з яких були знамениті висячі сади Семираміди. У місті Сватовому на Ворошиловградщині є не менш приголомшливе диво: ліс... посеред будинку.

Власне, будинку, як бачите, ще немає, а ліс усередині вже росте. Тут усе, як у справжній незайманій пущі: в'ють гнізда синиці та іволги, тьохкають солов'ї, кують зозулі, вовтузяться домовиті їжаки, попискують миші... Дехто навіть твердить, що ночами звідти виразно чути елегійне вовче виття.

Колись, 15 років тому, у цій будівлі планували розмістити міську пральню. Але згодом батьки міста резонно розміркували, що домогосподарки обійдуться, як і раніше, баняками та пральними машинами, припинили фінансування даної споруди і тепер продумують оголосити її мисливським заповідником. Відстріл диких тварин буде дозволено виключно за ліцензіями міськвиконкому та райпобуткомбінату.

Друге сватівське диво — лазню без гарячої води і без пари — ми, на жаль, показати не можемо, бо наша передача наближається до кінця. Повідомимо лиш, що в цій лазні найближчим часом почне працювати секція «моржів».

На цьому, товариші,— до побачення. До наступного телебачення!

Малюнки з журналів: «СТИРШЕЛ» — Софія, «ОЙЛЕНШПІГЕЛЬ» — Берлін, «РОГАЧ» — Братіслава, «ДИКОБРАЗ» — Прага.

Без слів.

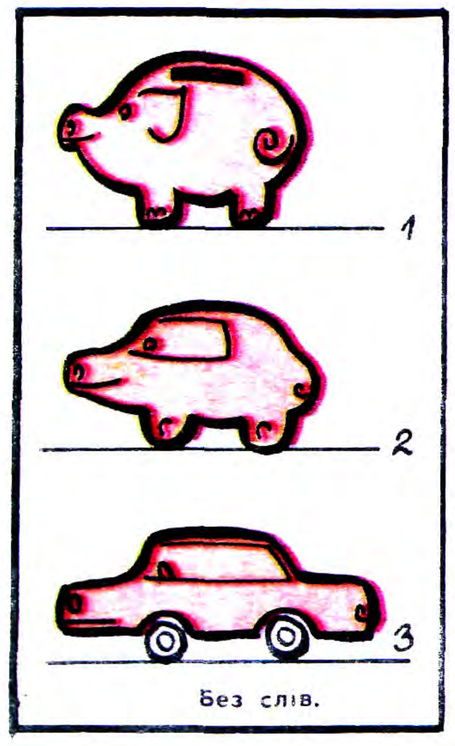

Без слів.

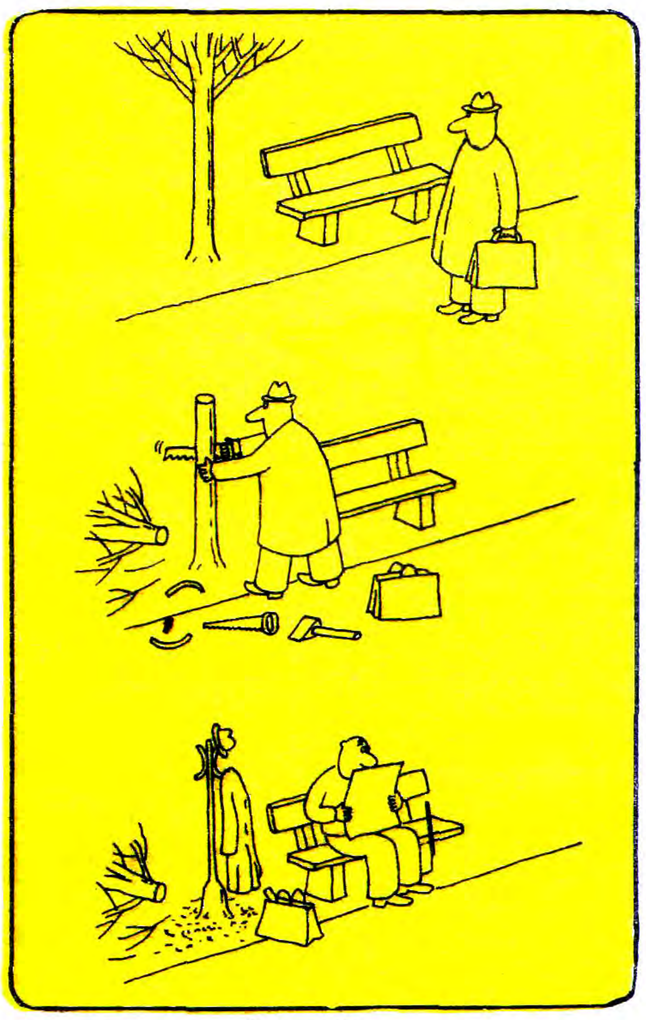

Без слів.

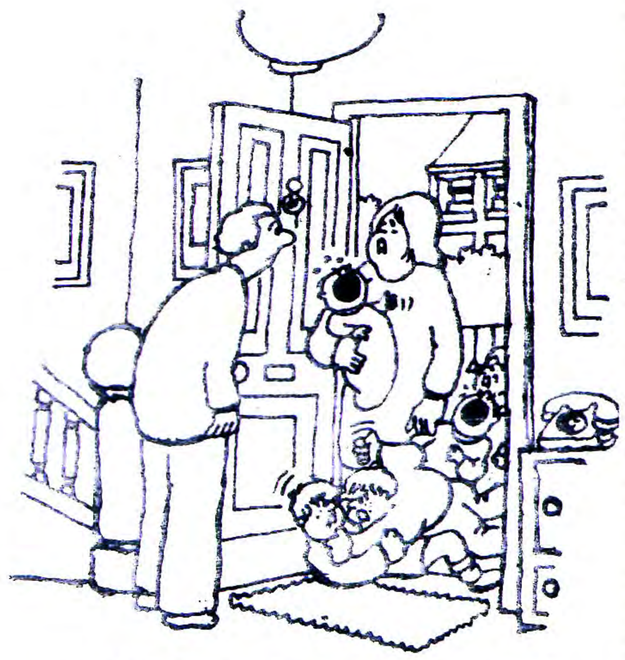

— Здрастуй, Джорж, пам'ятаєш, ти казав мені, що, незважаючи на мій намір вийти за Джеймса, завжди будеш мене чекати, якщо я коли-небудь передумаю!

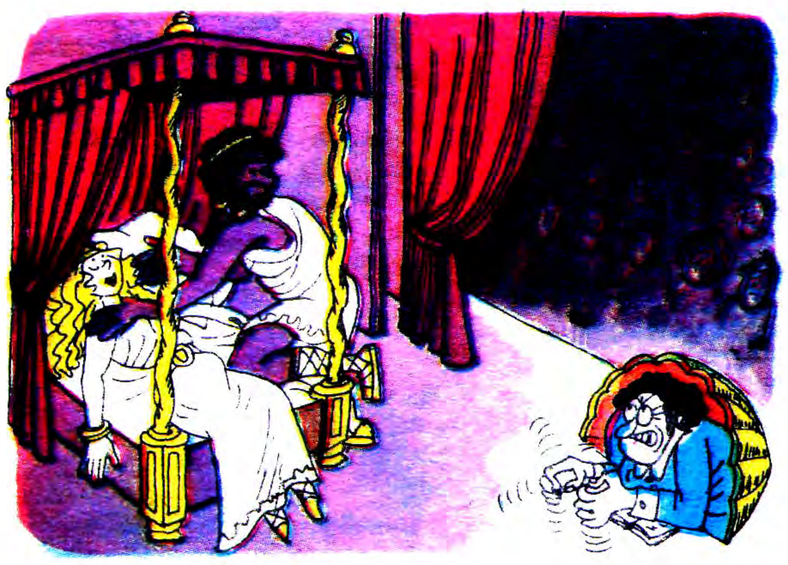

Без слів.

Без слів.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

★ Ті, кому доводилось зупинятися у готелі райцентру Петропавлівки (Дніпропетровщина), намагалися якнайшвидше залишити його. Бо ж навіть натяку про спокій та затишок там немає. Про це повідомлялося у листі, надрукованому у № 9 журналу.

Після виступу Перця заступник голови виконкому Петропавлівської райради М. Г. Тригуб повідомив, що для усунення існуючих недоліків виділено кошти у сумі 7 тисяч карбованців. Нині для готелю закуплено необхідний інвентар та постільні речі.

★ Про те, що з вини керівників радгоспу «13-річчя Жовтня» (Лисянський район) відходи з відстійників свиновідгодівельного комплексу течуть у два ставки та річку Гірський Тікич писалося у фейлетоні «Не всім пампушки...» («Перець» № 10).

Прокурор Черкаської області В. М. Дятлов повідомив редакцію, що при перевірці факти повністю підтвердились. За незадовільний стан і неправильну експлуатацію очисних споруд на директора радгоспу Кондратьєва А. І. та головного інженера радгоспу Барадичука Г. М. накладено грошові штрафи. Лисянський райком партії притягнув Кондратьєва до партійної відповідальності і зобов'язав його реконструювати очисні споруди. Нині у радгоспі провадиться ремонт очисних споруд. Замовлено і вже виготовляється кошторисна документація на їх реконструкцію.

★ «Оце головоломка!» — так називалася замітка (№ 12 журналу), в якій йшлося про те, що Міжгірський лісокомбінат (Закарпаття) випускає у розібраному вигляді дитячі ліжка, які навіть професійний столяр не одразу зможе зібрати.

Як повідомив редакцію Міжгірський районний комітет народного контролю, наведені у замітці факти дійсно мали місце. Виступ Перця обговорено на відкритих партійних зборах лісокомбінату та деревообробного заводу, а також на постійно діючій технічній нараді. За відсутність належного контролю начальника відділу технічного контролю Рубець П. Д. з цієї посади звільнено.

★ У листі молоді з села Рокито-Донівки писалося про те, що приміщення їхнього клубу має такий непривабливий вигляд, що ніхто туди не хоче й заходити. Навіть завідуючий клубом Хорошун і той рідкий гість там. А райвідділ культури на неодноразові скарги не реагує.

З цим листом Перець звернувся до Полтавського обласного управління культури. Як повідомив начальник управління М. В. Головко, факти при перевірці підтвердились. Кременчуцький райвідділ культури розглянув це питання. Для ремонту клубу виділено необхідні кошти. Ремонт проведе місцевий колгосп. За незадовільну роботу завідуючого клубом Хорошуна з роботи звільнено. Кременчуцький райвідділ культури зобов'язано постійно контролювати роботу клубу.

★ Ще у січні 1978 року Міншляхбуд УРСР, розглянувши лист жителів сіл Вікнини та Дзвінки (Білогірський район) про вкрай незадовільний стан ділянки автомобільної дороги Залужжя-Вікнини, дав вказівку Хмельницькому облшляхбуду впорядкувати її, щоб забезпечити нормальний рух автотранспорту. А два кілометри дороги по селу Залужжю капітально відремонтувати у 1979 році. Минув 1979 рік, минула більша половина 1980 року, і виявилося, що так і досі нічого не зроблено. Про це повідомлялося у новій рубриці журналу — «Довідкове бюро Перця», яка з'явилася у № 18-му.

Заступник міністра будівництва і експлуатації автомобільних шляхів УРСР А. М. Битаєв повідомив редакцію, що в 1981 році передбачається відремонтувати шлях із застосуванням міцного щебеню на ділянці довжиною два кілометри по селу Залужжю. На іншій ділянці шляху таке покриття буде зроблено пізніше.

Головний редактор Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: С. ГЕРАСИМЧУК, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-17, 41-89-15. Для телеграм: Київ Перець.
Адрес редакции: 252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.

Журнал «Перец» № 24 (1090) (на украинском языке). Издательство «Радянська Україна». Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 03. 11. 80. Підписано до друку 20. 11. 80. БФ 10950. Формат видання 70×108/8. Офсетний друк. Умовно-друк. арк. 2,8. Обл-вид. арк. 4,1. Зам. 05450. Тираж 2.900.000.

© Журнал «Перець», 1980 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

perec-ua.
Відсканував Олександр Яновський,
опрацював Олег Леськів для спільноти:
http://perec-ua. livejornal.com
perec-ua.